

ЖҰМЫСТЫҢ МІНДЕТТЕРІ МЕН МАЗМҰНЫ

ОКЖ-де 13 коворкинг орталығы бар. Оларда музыка, спорт оқу аймақтары және демалыс орындары бар.

Бұл коворкинг орталықтары кітапханада денсаулық сақтау технологиясын ашу және қолдану үшін мамандарды тарта отырып, шеберлік сабақтары мен кеңестер өткізеді. Кітапханадағы көрсетілетін барлық қызметтер тегін, бұл оқырмандарды кітапхана қызметімен қамтудың артуына алып келеді.

1. №126., 14, ОҚК, 29 ф. филиал кітапханаларында кедергісіз аймақ орнатылды.

2. Қарағанды қаласының 90 жылдығына арналған М.О.Әуезов атындағы ОҚК-да «Тарихтан сыр шертеді, менің қалам», «Менің қаламның көшелері», «90 жылдыққа – 90 кездесу!» жобалары өткізілді.

Қарағанды қаласының 90 жылдық мерейтойы аясында Әкімшіктің қолдауымен, «Қарағанды қаласының мәдениет, тіл дамыту, дене тәрбиесі және спорт бөлімімен» ММ балалардың белсенді азаматтық ұстанымын дамыту мақсатында, патриотизм, туған қаланың көшелеріне деген сүйіспеншілік және тәрбиелік қызығушылық арттыру үшін «Менің қаламның көшелері» экскурсиялық жобасы жүзеге асырылды.

5-8 сынып оқушыларына арналған «Өнерлі бала» жас ақындар үйірмесінің және «Султик» жан-жақты дамыту клубымен, №42, 12, 46, 56, 85, 137, 25, 20, 37, МИ №4, №2 орта мектептерімен 12 экскурсия өткізілді. Жалпы 516 бала қатысты. Экскурсия аясында балалар қаланың Жаңа қала, Оңтүстік-шығыс, Майкұдықтың негізгі аймақтарын аралады.

Экскурсия барысында гид балаларды қаланың көрікті жерлерімен таныстырды, тарихи ескерткіштерімен, оның көшелері мен даңғылдары туралы қызықты деректермен, атақты жерлестері туралы мәлімет берді. «Қарағанды қаласының ОКЖ» кітапханашылары экскурсия кезеңінде оқушыларды қазақ жазушыларының, Абай Құнанбаев, Б. Майлин, С.Ерубаев т.б. өмірбаяны мен шығармашылығымен таныстырды, оқу мен әдебиет насихатталды. «Бір ел - бір кітап» республикалық акциясы аясында балалар әдебиетінің классигі – Бердібек Соқпақбаевтың «Менің атым Қожа» повесі бойынша викторина өткізілді, сондай-ақ басқа да түрлі ойындар мен жарыстар өткізілді.

«90 жылдыққа – 90 кездесу!» жобасы аясында барлық балалар кітапханаларында авторлық келісімдер бойынша ақын-жазушылармен қызықты кездесулер өтті.

YouTubete «Әуезов әлемі» арнасы ашылды, онда М.О.Әуезов шығармашылығын зерттеп жүрген адамдар мен студенттердің сұхбаттары, ой-толғаулары, естеліктері бар бейнероликтер ұсынылды.

«Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапханалар жүйесі» сайтында Web-RABIS бағдарламасы арқылы «Кітаптарға тапсырыс беру» жаңа айдарлары орналастырылды, кітапты қалпына келтіру бойынша бейне сабақтар топтамасы бар.

Web-РАБИС бағдарламасы бойынша «Тапсырыс кітаптарын іздеңіз» жаңа бөлімдер жарияланды, кітапты қалпына келтіру бойынша бейне оқулар өткізілді.

Жасөспірімдерге қызмет көрсету бойынша №1 кітапхана-филиалының меңгерушісі Республикалық «Рухани қазына» жобасы аясында «Үздік кітапханашы» номинация бойынша сайысқа қатысты.

1. 2023 ж. ОКЖ «Web Rabis» жаңа бағдарламаға көшті.

2. Жүйеде өлкетану бойынша авторлық және жалпы шарты жасалған кітаптар цифрландыру жұмыс істеп жатыр, бүгінгі таңда 203 кітап цифрланды, олардың ішінде 115 қазақ тілінде.

ОКЖ-де мүгедектерге және қарт оқырмандарға үйде қызмет көрсету бойынша жұмыстар жүргізілуде.

Жүйеде 9 үйірме бар, оның ішінде ОҚК-да 2 клуб «Өнерлі бала», «Султик» жұмыс істейді. «Султик» клубының жұмысында инклюзивті білім беру мен тәрбиелеу элементтері қолданылады және дені сау балалармен мүгедектердің кітапханалық іс-шараларға бірлесіп қатысуына бағытталған, бұл

мүгедек балаларды әлеуметтік және қоғамға кіріктіруге, өздерін мәдени құндылықтармен, әдебиеттерді оқи отырып, кітапханаға баруға және танысуға ынталандыруға ықпал етеді, бүгінгі күні кітапханаға 30 мүмкіндігі шектеулі бала жазылды.

№1 балаларға қызмет көрсету филиалының «Родничок» экологикалық клубына еңбек мұғалімдері мен №16, №66, №15, №27 орта мектеп, «Сламия Саттаров атындағы мектеп-лицейі» оқушыларының қатысуымен Қарағанды қаласының 90 жылдығына орай, Жеңіс саябағында қоректендіргіштер жасап ілініп «Қала құстарына қамқорлық» экологиялық науқан жүргізілді. Бағдарламада Е.А. Бөкетов атындағы зерттеу Университетінің биология ғылымдарының кандидаты, зоология кафедрасының профессоры Турлыбекова Гульжазира Қантарбаева сөз сөйледі және Е.Бөкетов атындағы Қарағанды ғылыми-зерттеу университетінің биология-география факультетінің «Табиғат мұражайына» барды.

«Қарағанды қаласының ОКЖ» КММ 11 қызметкерлері Web-РАБИС тақырыпта Алматы қаласына барып, оқуды аяқтап, сертификат алды.

1. 25 адам біліктіру арттыру курстарын Қазтұтынуодағы Қарағанды экономикалық университетінің «Маркетинг және БАҚ» тақырыбында өтіп, сертификатқа ие болды.

3.«Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесінің» КММ және «Қарағанды қаласының білім беру бөлімі» ММ арасында ынтымақтастық және өзара іс-қимыл туралы меморандум жасалды.

II. БАЛАЛАРҒА ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ОБЛЫСЫНДАҒЫ КІТАПХАНА ЖҮЙЕСІНІҢ ЖАҒДАЙЫ

ОКЖ	ОБК, ЦР БК		Балалар филиалдары		Ауылдық балалар кітапханасы		Балаларға қызмет көрсететін көпшілік кітапханалар	
	1.01.2023 саны	1.01.2024 саны	01.01.2023 саны	1.01.2024 саны	01.01.2023 саны	1.01.2024 саны	01.01.2023 саны	01.01.2024 саны
Барлығы:			5	5			10	10

I. НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕР

	2023 ж. орындалған		2024 ж. жоспар		2024 ж. орындалған	
	Балалар кітапханалары	Балаларға қызмет көрсететін көпшілік кітапханалар	Балалар кітапханалары	Балаларға қызмет көрсететін көпшілік кітапханалар	Балалар кітапханалары	Балаларға қызмет көрсететін көпшілік кітапханалар
Оқырмандар саны	9110	7187	9000	6000	9327	7417
Оның іш-де тіркелген сайт пайданаланушыларының саны	24	17	24	17	25	19
➡ оның іш-де электрондық ресурстарды пайдаланушылар саны	2609	1143	2600	865	2615	1382

Жалпы кітап шығарылымдарының саны		181560	117339	180000	98200	181561	121804
↳ оның іш-де электрондық құжаттарды беру		475	252	465	210	475	264
↳ оның іш-де электрондық басылымдарды шығару		252	145	223	127	248	160
Келу саны		72243	50459	72000	44100	77641	51137
Электрондық каталогтағы пайдаланылған жазбалар саны		141		141		141	
Мәдени шаралардың саны	454(общ.846)	100	200	504	402	402	
	115(общ.577)	100	200	16	468	468	
Келушілер саны мәдени іс-шаралар	6311 (общ.14811)	1500	1000	8069	867	867	
	7097(общ.22012)	5000	5000	3711	1536	1536	
Келісімділік							
оқылым		19,92%	16,32%	20 %	16,36 %	19,4 %	16,4 %
қатысу		7,93%	7,02%	8 %	7,35 %	8,32 %	6,9 %
% қордың жаңаруы							

IV. КІТАПХАНАЛЫҚ ҚОРЛАР

Ағымдағы жылы негізгі басым бағыттар:

- кітапхана қорын жинақтау
- филиалдар жұмыс істеген ерекшеліктерді, контингентті, бағыттар мен бағдарламаларды ескере отырып, қорды жинақтау
- карточкалық және электрондық каталогты өңдеу
- мерзімді басылымдарға жазылу
- пайдаланылмайтын, бейінді емес және көп даналы әдебиеттерді филиалдар арасында қайта бөлу, қорларды ескірген басылымдардан босату.

Жинақтау көздері: жергілікті бюджет, әлеуметтік маңызы бар әдебиеттерге мемлекеттік тапсырыс, мерзімді басылымдарға жазылу, авторлардың, ұйымдардың және жеке тұлғалардың сыйлықтары болып табылады.

Жинақтауға қаржыландыру (балалар кітапханалары)

	2022 (мың. теңге)	2023 (мың теңге)	2024 (мың теңге)
Барлығы	2047	2092	2261
кітаптар	947	1339	1094
мерзімді басылым	1100	753	1167

Ағымдағы жылы «Қарағанды қаласының ОКЖ» КММ қорына барлығы 1155 дана түсті, оның ішінде мемлекеттік тілде 785 дана, Кітапхана қорларын жинақтау шешуді қажет ететін басты мәселе болып қала береді. Кітаптардың бағасы өте жоғары. Кітаптар кітапханалар үшін қол жетімсіз бола бастады. Салалық әдебиеттердің, әсіресе Қазақстанда кіші жастағы балалар үшін ұсынылатын, әсіресе қазақстандық прайстарда талап етілетін ассортименті жоқ. Баға ұсыныстары негізінде жасалатын шарттар бойынша жинақтау жаңа проблемаға айналды - кітапхана енді әртүрлі көздерден, соның ішінде тікелей баспалардан әдебиеттерді сатып алуды таңдалмайды. Жинақтауды перспективалық жоспарлау мүмкін емес. Бұл мәселелерді шешу үшін орталықтандырылған жинақтау және тұрақты, жеткілікті қаржыландыру қажет. Бұл проблемалар жалпы және әсіресе мемлекеттік тілдегі салалық әдебиеттерді жинақтау процесін едәуір қиындатады.

Әдебиет түсімі		дана		қазақ тілінде		
Түскен барлық құжаттар (дана) (кітаптар + мерзімді басылым + CD)			Балаларға қызм.көрс. көпшілік кіт-лар	Балалар кітапханалары	Балаларға қызм.көрс. көпшілік кіт-лар	
Түскен барлық құжаттар (дана)		1155	863	785	705	
Оның ішінде	ОКЖ ішінде қайта бөлінді					
	Жаңа түсім (барлығы)	1155	863	785	705	
«жинақтау көздері бойынша «таза түсім»	Есепке қойылған мерзімділі басылымдар		623	421	451	389
	Бюджеттік жинақтау	Бюджет қаражатына сатып алынған кітаптар саны	401	312	241	189
		➡ оның ішінде CD және DVD, бюджет қаражатына сатып алынған				
	Мемлекеттік тапсырыспен алынған басылымдар		71	125	71	125
	➡ оның ішінде CD және DVD					
	Жоғалған кітаптардың орнына оқырмандардан алынған кітаптар		24		8	
	РҚБ-дан кітаптар (егер ол баланста тұрмаса)					
	Қорды тексеру кезінде кітаптарды өтеу					
	Сыйға		36	5	14	2
Басқа көздер (бар болса)						

Кітапхана қорларына басылым түрлері бойынша түсімдерді талдау (балалар кітапханалары)

	Барлығы түсті	Кітаптар	Газеттер	Журналдар	CD-дискілер
атауы	242	196	10	36	
оның ішінде қаз.т.	137	111	6	20	
дана	1778	1155	43	580	
оның ішінде қаз.т.	1236	785	29	422	

Кітапхана қорының салалық құрамының түсімдерін талдау (баллар кітапханалар)

Барлығы	Оның ішінде білім салалары бойынша (дана)										Барлығы	Оның іш.қаз.т.
	ҚСӨ		ЖФӨ		Техн., а/ш		Өнер, спорт		Көркем әд., тіл білімі., филология			
	Барл.	қаз.т.	Барл.	қаз.т.	Барл.	қаз.т.	Барл.	қаз.т.	Барл.	қаз.т.		
2022	813	418	99	37	25	14	71	44	1491	998	2499	1511
2023	539	321	92	68	25	12	48	41	1202	983	1906	1425
2024	396	209	52	21	13	-	28	16	666	539	1155	785

Балалар кітапханаларының кітапхана қорының құрамы (үш жылға талдау)

Барлығы	Оның ішінде білім салалары бойынша (дана)										Барлығы	Оның іш.қаз.т.
	ҚСӨ		ЖФӨ		Техн., а/ш		Өнер, спорт		Көркем әд., тіл білімі., филология			
	барлығы	қаз.т.	барлығы	қаз.т.	барлығы	қаз.т.	барлығы	қаз.т.	барлығы	қаз.т.		
2022	17470	4820	6381	1365	2562	360	2977	875	56340	14341	85730	21761
2023	15549	4373	6061	1359	2502	369	2684	893	52994	14493	79790	21487
2024	15297	4312	5951	1379	2450	364	2643	909	48929	14818	75270	21782

Мерзімді басылымдардың қорға түсуі (балалар кітапханалары)

Барлығы		оның ішінде қазақстандық басылым					
жиынтық	атау	сомасы		жиынтық		атау	
		барлығы	оның іш.қаз.т.	барлығы	оның іш.қаз.т.	барлығы	оның іш.қаз.т.
149	33	-	-	117	96	17	16

Қордан құжаттардың шығуы (детские библиотеки)

«таза» шығу	Білім салалары бойынша					барлығы	Қаз.т.
	ҚСӘ	ЖФӘ	Техн., а/ш	Өнер, спорт	Көркем әд., тіл білімі, филология		
барлығы: оның ішінде	648/270	162/1	65/5	69/-	4731/214	5675	490
Физикалық-ескірген	648/270	162/1	65/5	69/-	4731/214	5675	490
Моральдік-ескірген							
Басқа ведомство кітапханаларына берілді							
Қорды тексеру нәтижесінде есептен шығарылды (жетіспеушілік)							
Оқырмандармен жоғалған							
Апаттық жағдай							
Басқа							

Қарағанды қаласының ОКЖ балалар кітапханаларында әдебиеттерді есептен шығару физикалық және моральдық жағынан ескірген себептер бойынша жүргізілді.

2024 жылға мерзімді басылымдар

Мерзімді басылымдар әлі де кепілдендірілген түсім көзі болып табылады. Жағдай жылдан жылға күрделене түсуде, өйткені жыл сайын жазылым бағасының тұрақты өсуі байқалады. Сондай-ақ, мерзімді басылымдарға жазылу мемлекеттік сатып алу порталында конкурс өткізілуімен күрделене түседі және конкурс арқылы өтпеу себебінен жазылу өткізілмеуі мүмкін. Бірақ осыған қарамастан, біз көптеген кітапхана оқырмандарының сұраныстарын қанағаттандыруға тырысамыз.

Ағымдағы жылы мынадай мерзімді басылымдарды жаздырып алдық: «Алан кидс», «Ұлан», «Асыл сөз», «Дружные ребята», «Балалар әлемі», «Балдырған», «Маленькие художники», «Загадки истории», «Ақ желкен», «Ертегілер әлемінде», «Орталық Қазақстан», «Индустриальная Караганда» және т.б.

Кітапхана қорларын толықтыру үшін оқырман сұраныстарын жоспарлы және тұрақты зерделеу, оқырман бас тартуларын талдау, сауалнамалардың қорытындылары жүргізіледі. Жинақтау бөлімі кітап нарығындағы жаңа әдебиеттерді үнемі қадағалап отырады, түрлі баспалармен ынтымақтасады, кітапхана-филиалдардың ұсынымдарын ескереді. Барлығы **1155 дана** кітап алынды, оның ішінде қазақ тілінде **785 дана** кітап. Жергілікті бюджеттен **401 дана** кітап алынды, оның ішінде мемлекеттік тілде **241 дана** кітап. Кітаптардың типологиясы әр түрлі: ғылыми, бұқаралық-саяси, анықтамалық, оқу, бірақ басылымның едәуір бөлігі көркем шығармалардан тұрады.

Балалар әдебиеті 2024 жылы - 401 дана 1093582,12 теңге сомасына. Алынған кітаптар мысалға: «Дина нүрпейісова кім?», «Чипси ме ши бауырсақ», «Кішкентай зерттеуші», А. Лингрен «Ұзыншұлық Пиппи», Д.Гаплан «SUPER қыз», «20 необыкновенных девочек изменивших мир»,

Е.Ульева «Хорошие манеры», книга-конструктор « Мой набор инструментов» және т.б. Сондай-ақ, бюджеттен үш тілде «Біл бала» бірегей интерактивті кітабы сатып алынды - бұл кітап балаға өз елінің ұлттық құндылықтарын білуге көмектеседі, интерактивті аудио кітап қазіргі заманның талабы бойынша әзірленген, мектеп жасына дейінгі және кіші жастағы балалар үшін қызықты. Сондай-ақ, «Абайтану әліппесі» және «Даналық әліппесі» бірегей интерактивті кешені мен 3 дана электронды кітап алынды.

Көру қабілеті нашар адамдар бұл кітаптарды қолдана алады, сонымен қатар олар үшін үлкейтілген қаріппен кітаптар сатып алынды: В.Драгунский «Денискины рассказы», З.Чернышева «Хрустальная туфелька» және басқа.

ОКЖ кітап қорының есептен шыққан құжаттар

Жинақтан шығарылған құжаттардың ең көп пайызы тозған (қалпына келтіруге жатпайтын) және пайдаланушылар арасында сұранысқа ие болмаған (30-40 жылғы басылымдар) себептеріне байланысты болды.

Есептен шығару «Мемлекеттік кітапханалардың кітапхана қорын есепке алу және есептен шығару жөніндегі нұсқаулық» республикалық деңгейдегі 2015 жылғы 7 желтоқсандағы № 374 нормативтік құжатына сәйкес «Департамент» ММ хаты негізінде жүзеге асырылды. Қарағанды қаласының мемлекеттік активтер және сатып алулар басқармасы» 2024 жылғы 31 қаңтардағы № 3-9/35 қаулысымен және «Қарағанды қаласының мәдениет, тілдерді дамыту, дене шынықтыру және спорт бөлімі» мемлекеттік мекемесінің хаты негізінде Қарағанды» 2024 жылғы 8 ақпандағы № 84, кітаптар есептен шығарылды. Қайта өңдеуден өткеннен кейін түскен қаражат Қарағанды қаласының бюджетіне аударылды.

Мерзімді басылымдар кітап қоймасында жылдар бойынша, республикалық басылымдар 5 жыл, ресейлік басылымдар 3 жыл сақталады. 2024 жылы 20 дана газет, 1024 дана журналдар есептен шығарылып, макулатураға қайтарылды. Қайта өңдеуден өткеннен кейін түскен қаражат Қарағанды қаласының бюджетіне аударылды

Кітапхана қорын тексеру

Кітап қорын сақтау, қамтамасыз етудің негізгі шарты – оны есепке алу. Осы мақсатта балаларға қызмет көрсету бойынша №5 және №15 филиалдарында кестеге сәйкес кітапханалық кітап қорларына ішкі тексерулер жүргізілді.

Қорды тексеру филиалдың кітап талондары мен кітаптарын, сондай-ақ электронды қорымен қорымен салыстыру арқылы жүзеге асырылады. Тексеріс соңында кейбір жетіспейтін кітаптарды іздеу жұмыстары жүргізілді. Бұрынғы есептен шығару актілерін, оқырман формулярларын қарап, борышкерлермен жұмыс жасадық. Балаларға қызмет көрсету бойынша №15 филиалында жүргізілген тексеру барысында 24 дана жетіспейтіні анықталды. кітаптар. Филиал кітапханашылары жетіспейтін кітаптарды қалпына келтіру мақсатында ауыстыруға кітаптар дайындап, кітап қорын сақтау комиссиясының қарауына тапсырды. Комиссия жоғалған кітаптарды ауыстыру туралы шешім қабылдады.

Балалар жаратылыстану әдебиеті бөлімінің құрамы мен қолданылуын зерттеу.

Сараптама мақсаты:

пайдаланушылардың ақпараттық қажеттіліктерін қанағаттандыратын қорды қалыптастыру, жаратылыстану-ғылыми әдебиеттерді пайдалану тиімділігін анықтау.

Талдау тапсырмалары:

- аз пайдаланылатын, мазмұны ескірген, тозығы жеткен кітаптарды анықтау;
- кітап қорының пассивті бөлігінің қалыптасу себептерін анықтау және талдау;
- кітап қорымен жұмыс жасаудағы кемшіліктерді анықтау және оларды жою шараларын әзірлеу

Орталықтандырылған кітапхана жүйесінің кітапханаларында жаратылыстану-ғылыми әдебиеттер қоры ЖБК және ӘОЖ классификациясы бойынша орналасқан.

Жылдың қорытындысы бойынша Орталықтандырылған кітапхана жүйесінің балалар кітапханасында жаратылыстану-ғылыми әдебиеттер жалпы кітап қорының 7,9 % құрайды..

Талдау барысында кітапхана қорын зерттеудің арнайы әдістері – статистикалық, библиографиялық және социологиялық әдістер қолданылды.

Қорды зерттеудің бірінші кезеңінің ақпараттық негізі статистика болып табылады.

Статистикалық әдіс осы тақырып бойынша қордың мөлшері мен құрамы туралы объективті түсінік берді, бұл КІТАП БЕРУ, АЙНАЛЫМЫН және ОҚУДЫ анықтауға мүмкіндік берді. Бұл көрсеткіштер қорды толықтырудағы артықшылықтары мен кемшіліктерін анықтауға, оқырмандар белсенді пайдаланатын қор бөлігін де, оның пассивті бөлігін де анықтауға мүмкіндік берді.

Социалистік әдіс оқырмандармен тікелей байланыс (әңгімелесу, оқылған жарияланымдарға шолулар және т.б.) арқылы қордың осы бөлімін пайдалану туралы нақты түсінік алуға мүмкіндік берді.

Статистикаға сәйкес:

- балалар кітапханаларындағы ЖҒӘ қорының көлемі 5951 дананы құрайды, оның 1379 данасы қазақ тілінде.

- кезеңде жаңадан түскендер 69 дананы құрады, оның 33 данасы қазақ тілінде.

- есепті кезеңде есептен шыққаны 102 дананы құрады, оның ішінде қазақ тілінде -1 дана.

Балалар кітап қорындағы
жаратылыстану - ғылыми әдебиеттердің сараптама кестесі.

ЖҒӘ	Оқырма нға берілгені	%	берілмеді	%	Себебі		
					Ескірген және негізгі емес	Дублет.	Тозығы жеткен
5951/1379	3408/1020	57,27%	2543	42,73%	676/75	137/38	474/41

Зерттеліп отырған бөлімге және кітап таратуға жасалған бұл талдау көрсеткендей, кітапханалардың оқырман сұранысын қанағаттандыру, әдебиетті насихаттау және осы тақырып бойынша кітап оқуға деген қызығушылықты арттыру бағытында атқарып жатқан жұмыстары оң нәтиже беріп келеді. Бірақ бұл бөлімнің қоры сандық және сапалық көрсеткіштері бойынша оқырман сұранысын толық қанағаттандырса, бұл нәтижелер жоғарырақ болар еді.

Қорытынды:

1. Жаңа басылымдар саны 69 дана, қордың жаңартылуы 1,16 %.
2. Кітап қорында мазмұны бойынша өзекті емес басылымдардың болуы.
3. Кітапханадағы жаңа заманауи басылымдарды көбейту қажет.
4. Ұмытыла бастаған басылымдарды іс-шаралар арқылы насихаттау.

Оқырмандардың сұраныстарын толығымен қанағаттандыру үшін біз осындай басылымдарды жабдықтауымыз керек:

1. Секреты космоса.
2. Қазақ жерін мекен деген алып жануарлар
3. Болл Д. Магическая математика
4. Әли М. Қазақ жері мекендеген алып жаңуарлар
5. Бейко В. Животные

Қорды сақтау бойынша жұмыс

«Қарағанды қаласының ОКЖ» кітап қорын сақтау мақсатында реставратор есепті кезеңде 996 кітапты қалпына келтірді.

2024 жылы реставратор №12 және №15 балаларға қызмет көрсету филиалдарында болды; кітапханашыларға «Кітаптың анатомиясы» және «Кіші кітапты жөндеу» шеберлік сыныбы өткізілді, оның барысында 38 кітап бірлесіп қалпына келтірілді.

Кітапханашылар өз қызметінде балаларды кітап оқуға баулуға ғана емес, кітапқа ұқыптылықпен, сүйіспеншілікпен қарауға үйретуге тырысады. Бұл міндеттерді жүзеге асыру мақсатында кітапхана оқырмандарының аралас жас тобын ұйымдастыру және оның базасында балаларға қызмет көрсету бойынша №12 филиалда «Книжкана ауруханасы» үйірмесін құру арқылы мүмкін болды. Үйірме әртүрлі формаларды пайдаланады: «Кітап неден тұрады?» әңгімесі. «Кітап саулығы өз қолыңда», «Кітаппен емдеуді үйрену» практикалық сабақтары. «Кітап қиналса», «Кітап ұзақ өмір сүрсін десең» атты шұғыл көмек көрсету бұрыштары бар, онда кітаптар мен оқырмандарға шағын және орта жөндеу жұмыстары жүргізіледі.

Кітаптарды және кітапхананы пайдалану ережелерін насихаттау ВКонтакте, Instagram парақшаларында, кітапхана айналасында экскурсиялар және ВВZ-ге қатысты іс-шаралар кезінде үнемі жүргізіледі.

Кітапқа қамқорлық тақырыбы мектеп оқушыларының «Кітаппен қалай жұмыс жасау керектігін әркім түсінуі керек», «Кітаппен дос болайық, кітапты қадірлейік», «Кітап неден қорқады?» атты жеке және топтық әңгімелерде көрініс тапты.

Қордың сақталуын қамтамасыз етуде борышкерлермен тұрақты күрес маңызды рөл атқарады. Осы мақсатта ОКЖ кітапханалары жүйелі бақылау және әдебиеттерді уақытылы қайтару мақсатында оқырман бланкілерін жүйелі түрде қарап отырады. 2024 жылы борышкерлермен жұмысты тиімдірек ету үшін ОКЖ қызметкерлері үйді аралауды, әлеуметтік желілерді, телефон арқылы ескертулерді және SMS хабарламаларды жіберді. Жүйедегі барлық кітапханаларда борышкерлермен жұмыс жүргізу бойынша дәптерлер жүргізіледі. Жүйедегі барлық кітапханаларда борышкерлермен жұмыс жүргізу бойынша дәптерлер жүргізіледі.

Барлық филиалдарда «Алаңдайтын оқырмандар күні», «Кітаптарды туған жеріне қайтар!», «Қарызсыз кітапхана», «Кешірілетін кітаптар апталығы», «Қарыз болуды доғар! Оқырман болыңыз! акциялары өткізілді. Оқырман қарызын жою бойынша атқарылған жұмыстардың нәтижесі сараланады. Жұмыстың ең тиімді түрлері телефон арқылы ескертулер мен үйді аралау болып табылады. Жүйелі, жан-жақты жүргізілген жұмыстың нәтижесі – оқырман қарызының аздап азаюы (борышкер оқырмандар саны азайды)

V. ОҚЫРМАНДАРМЕН ЖҰМЫСТЫҢ МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ ҰЙЫМДАСТЫРУЫ

Оқу топтарын талдау

Жас санаты	саны
0-ден 10 жылға дейін	3837
Оның ішінде мүмкіндігі шектеулі балалар	21
11 жастан 15 жасқа дейін	3979

Оның ішінде мүмкіндігі шектеулі балалар	30
БОБ	1312
Басқа	148
БАРЛЫҒЫ	9327

Балалар кітапханаларының жұмысын талдау барысында, 2024 жылы оқырмандар саны 9327 адам құрайды. Олардың ең белсенді санаты 11-15 жас аралығындағы балалар, атап айтқанда 3979 оқырман тіркелген. Кітапхана пайдаланушыларының тағы бір маңызды санаты – 0 жастан 10 жасқа дейінгі балалар. Балалар жетекшілерімен, атап айтқанда ата-аналармен және мұғалімдермен жүргізілген табысты жұмыстың арқасында оқырмандардың бұл санаты да белсенділік танытты және 0-ден 10 жасқа дейінгі 3837 және сәйкесінше 1312 жетекшілері тіркелген. Сонымен қатар, «Шекарасыз кітапхана» бағдарламасының арқасында 0-10 жас аралығындағы санаттағы 30 мүмкіндігі шектеулі пайдаланушы және 11-15 жас аралығындағы 21 пайдаланушы қала кітапханаларын аралады. Балалар мен жасөспірімдер ерекше әлеуметтік-демографиялық топ ретінде қоғамның назарын арттыруды талап етеді.

Қоғамдық іс-шаралар туралы ақпарат

Оқиғалар	Жоспар 2024		Аяқталу 2024	
	онлайн	желіден тыс	онлайн	желіден тыс
Бұқаралық іс-шаралар	300	300	484	906
Қатысушылар саны	2500	10000	5247	8936
Байқаулар	15	10	8	3
Қор	25	30	28	32
Маркетингтік зерттеулер, әлеуметтік сауалнамалар	5	5	6	8

Ата-аналарға да, балаларға да келушілерді таң қалдыратын кітапхананың түбегейлі өзгеше, заманауи бейнесін көрсету өте маңызды. Бұл қасиет – таң қалдыру, қызығушылықты ояту, қызығу – бүгінде Қарағанды қаласы орталық қалалық кітапханасы балалар кітапханаларының қызметінің негізгі мотивіне айналуға. Дәстүрлі және онлайн форматта өткізілген зияткерлік ойындар, квесттер, үстел ойындары, жарыстар кітапханаларда үлкен жетістіктерге жетті. Жазушылар мерейтойлары көптеген акциялармен, флешмобтармен, Біріккен Жазушылар күндерімен және онлайн жобалармен атап өтіледі.

Жұмыстың негізгі бағыттарындағы оқиғалар *Тарихи-патриоттық бағыт*

Балалар кітапханаларының жұмысы және осы бағыттағы барлық іс-шаралар өз Отанын сүйетін, еңбекқор, өз өлкесінің тарихын, мәдениетін білетін, өз іс-әрекетін, басқа адамдардың мінез-құлқын дұрыс бағалай білетін азамат тәрбиелеуге бағытталған.

Жүйенің барлық кітапханаларында Алаш айлығы аясында «Бір дәуір. Бір тағдыр» (11б.ф.); «Азаттық аңсаған Алаш арыстары» тарихи сағаты (12б.ф.); «Әлихан Бөкейханов: халқының адал перзенті» тарихи досье (12б.ф.); жазушы-суретші, драматург Б.Майлиннің «Раушан коммунист» әңгімесін талқылауға арналған әдеби сағат (15ф); Мұстафа Шоқайдың 135 жылдығына арналған «Алаш ардақтысы» тәрбие сағаты (ОҚК); «Алаш

мұрасы – Ұрпаққа аманат» тақырыптық шарасы (6ф); Н.Оңдасыновтың 120 жылдығына арналған «Тарихтағы тұлға» саяси портреті (12 б.ф.); «Әлімхан Ермеков және Алаш» кездесуі (ОҚК).

8 мамыр күні М.О.Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде Әлия Молдағұлованың 100 жылдығына арналған «Өнерлі бала» және «Султик» клубтарының қатысушылары үшін ерлік сабағы өтті. Шара барысында ұлдар мен қыздар Әлия Молдағұлованың ерлігі мен өмір жолы туралы білді. Майданнан келген хаттарды тыңдап, сол кездегі оқиғаларға саяхаттады. Бұл ерлік сабағының мақсаты – балалар мен жасөспірімдерге халқымыздың, әсіресе Ұлы Отан соғысы жылдарындағы теңдесі жоқ ерлігін, елдің ерлік өткені мен бүгіні арасындағы байланысты түсінуге көмектесу. Сондай-ақ жастарға тарихи, қаһармандық-патриоттық, мәдени-адамгершілік тәрбие беру.

Ұлы Жеңіс күні қарсаңында М.О.Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде «Султик» жан-жақты дамыту клубының ересектер тобының қатысушылары үшін «Соғыс сәттері кітап жадында» кітапханалық ойыны өткізілді. Ойын барысында жасөспірімдер Ғабит Мүсіреповтің «Қазақ солдаты», Жұмабек Еділбаевтың «Сын сағатта», Тахауи Ахтановтың «Қаһарлы күндер», Валентин Катаевтың «Сын полка» және басқа да көптеген шығармаларымен танысты.

16 мамырда №12 балаларға қызмет көрсету филиалында жас оқырмандарға патриоттық тәрбие беру және Қазақстанның көрнекті тұлғаларымен таныстыру мақсатында аты аңызға айналған генерал, Ұлы Отан соғысының Батыры, тұңғыш Халық Қаһарманы, Егемен Қазақстанның тұңғыш Қорғаныс министрі Сағадат Нұрмағамбетовтың туғана 100 жыл толуына орай «Ерлік пен намыс үлгісі» атты тарихи сағат өтті.

Осыдан 35 жыл бұрын, 1986 жылы 26 сәуірде адамзат тарихындағы ең ірі радиациялық апаттардың бірі – Чернобыль атом электр станциясындағы апат болды. 1986 жылы 26 сәуірде реактордың жарылуы нәтижесінде және одан кейінгі бірнеше күнде атмосфераға орасан зор радиоактивті заттар тарады. 2016 жылы 8 желтоқсанда Біріккен Ұлттар Ұйымының Бас Ассамблеясы 26 сәуірді Чернобыль апатын халықаралық еске алу күні деп жариялау туралы қарар қабылдады. Осы есте қаларлық күн қарсаңында М.О.Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде Қазыбек би ауданының үйде әлеуметтік көмек көрсету бөлімінің тәрбиеленушілеріне «Чернобыль, еске аламыз, жоқтаймыз» атты естелік сабағы өтті.

3 мамыр күні №95 ЖББОМ 4-сынып балаларына өз елінің азаматы және патриоты қасиеттері бар жеке тұлғаны қалыптастыруға және дамытуға ықпал ету, патриоттыққа, Отанға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу қамқорлық танытып, оны қорғау мақсатында Отан қорғаушылар күніне арналған «Отан күзетінде!» атты патриоттық ойыны өткізілді.

28 мамыр күні М.О.Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздері күніне арналған калейдоскоп өткізілді. Іс-шараға Қазыбек би атындағы үйде әлеуметтік көмек көрсету бөлімінің жоғары тобының тәрбиеленушілері қатысты. Калейдоскоп барысында іс-шараға қатысушылар «Менің Отаным Қазақстан» тақырыбында викторина мен «Менің Отанымның рәміздері» интерактивті ойынын ойнады.

Сондай-ақ осы бағыт бойынша жүйенің барлық кітапханалары: «Ұлылар Ұлықталып жатыр» Саяси қуғын-сүргін құрбандарын еске алу күніне арналған ақпараттық досье (16.ф.); Жеңіс күніне арналған «Батырларды еске аламыз» реквием кеші (11б.ф.); Ұлы Жеңістің 79 жылдығына арналған «Жүрек еске алады, ұмытпайды» тарих сағаты (12б.ф.); «Асқақта, айбынды елдің Астанасы» Астана күніне виртуалды саяхат (15б.ф.); М.Ғабдуллиннің «Менің майдандас достарым» кітабының 75 жылдығына арналған ақпараттық сағат (ОҚК); Республика күніне арналған «Елдіктің берік тұғыры» тарихи экскурсиясы (ОҚК); Қазақстан халқының бірлігі күніне арналған «Бейбітшілік-ел тілегі» (15б.ф.); этно-мәдени орталығының жетекшісі А.П.Коваленкомен «Достық пен бірлік шаңырағы» атты мерекелік бағдарламасы. (16ф.); Р.Қошқарбаевтың туғанына 100 жыл толуына арналған «Рейхстагқа ту тіккен» тәрбие сағаты (16.ф.); Қазақстан Республикасының Рәміздер күніне арналған «Ел рәміздерінде – Отан тарихы» ақпараттық викторинасы (11б.ф.); Мемлекеттік рәміздер күніне арналған «Ел рәміздері – еркіндік нышаны» викторинасы; Кеңес әскерлерінің Ауғанстаннан шығарылғанына 35 жыл толуына арналған «Есімізде, білеміз» storytime (12б.ф.); Республика күніне арналған «Гүлдене бер,

Қазақстаным!» интерактивті оқу ойыны (12б.ф); Ұлттық валюта күніне арналған «Ұлттық маңызы бар валюта» ғажайыптар алаңы (12б.ф); «Ауған тауларының жаңғырығы» еске алу кеші (1б.ф) және басқа да көптеген іс-шаралар.

Өлке тану

2024 жыл әрбір Қарағандылық үшін маңызды – Қарағандының қала мәртебесін алғанына 90 жыл толған күні. Бұл айтулы оқиға ағымдағы жылы жүйе кітапханалары жұмысындағы басым бағыттардың бірі болып табылды. Осы күнге дейін кітапханада да, әлеуметтік желілерде де түрлі жұмыстар атқарылды.

2024 жылдың 6 сәуірінде Қарағанды қаласы әкімдігінің, «Қарағанды қаласының мәдениет, тілдерді дамыту, дене тәрбиесі және спорт бөлімі» ММ-нің, «Меридиан» туристік компаниясының қолдауымен «Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесі» КММ Қарағанды қаласының 90 жылдығын мерекелеу аясында «Тарихтан сыр шертеді, менің қалам» атты ақпараттық автобус экскурсиясы 6 сәуір мен 20 қыркүйек аралығында өтті. Бұл экскурсияның мақсаты – балалар мен жасөспірімдерді қызықты деректермен және туған қаласының тарихымен таныстыру және олардың туған жерінің тарихын зерттеуге деген қызығушылықтарын одан әрі ояту.

Жоба аясында «Султик» жан-жақты дамыту клубының қатысушылары, «Өнерлі бала» поэтикалық-шығармашылық клубының қатысушылары және белсенді ата-аналар үшін алғашқы экскурсия өткізілді. «Білетін уақыт келді!» ұранымен автобус қала көшелерімен жүріп өтті, гид Гүлжан Социалқызы Кударинаның жетекшілігімен ұлдар мен қыздар қаланың маңызды нысандарын көріп, олардың тарихымен танысып, Қарағанды туралы көптеген жаңа мәліметтер білді. Экскурсия аясында балалар Қарағанды қаласының негізгі аудандары – Майқұдық, Михайловка, Оңтүстік-Шығыс аудандарында болды. Экскурсия барысында кітап оқу насихатталды, балаларға маршрутқа байланысты кітаптар айтылды, ойындар мен флешмобтар өткізілді.

4 ақпанда М.О. Әуезов атындағы орталық қалалық кітапханасының балалар бөлімінде, «Султик» жан-жақты дамыту клубының ересек және кіші тобы сүйікті қаласының туған күніне шағын инсталляция жасады. Балалар оған өздері жиі баратын мәдени орталықтарды – орталық мәдениет және демалыс саябағын, Қарағанды циркін, хайуанаттар бағын, театрлар мен сауда орталықтарын орналастырды. Бұл тақырып екі топты біріктіріп, балалардың өз ойларын шығармашылықпен көрсетуге және жаңа нәрсе жасауға мүмкіндік берді. Сабак барысында барлығы алдағы – Қарағандының 90 жылдығына қатысты өз эмоциялары мен әсерлерімен бөлісіп, болашақта қаланы қалай көргісі келетінін талқылады. Инсталляцияның мақсаты – балалардың туған қаласы және оның көрікті жерлері (қала көшелері, ескерткіштер) туралы білімдерін бекіту. Балалардың бойына Отанға, туған жерге деген сүйіспеншілікті ояту, өз қаласына, өз еліне деген мақтаныш сезімін ояту.

10 ақпанда М.О.Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде қаланың мерейтойына арналған «Қарағандының қалалық аңыздары» атты үстел үстіндегі рөлдік ойын өтті. Ойын барысында қатысушылар Қарағанды қаласының картасы бойынша қозғала отырып, көшелер мен аудандардың тарихын зерттеді, қаланың ерекше және жаңа жерлерін зерттеді. Олар кодтар мен жұмбақтарды шешіп, құпияларды ашып, нағыз детективтерге айналды. Іс-шараның мақсаты – жасөспірімдерді ойын түрінде туған жерінің тарихына қызықтыру, олардың назарын мерейтойға аудару, сондай-ақ патриоттық сезім мен білімге құштарлықты дамыту.

М.О.Әуезов атындағы орталық қалалық кітапханада «Қарағанды қаласының мәдениет, тілдерді дамыту, дене тәрбиесі және спорт бөлімі» ММ қолдауымен 2024 жылдың 26 қаңтарында Қарағанды қаласының 90 жылдық мерейтойы қарсаңында «90 жылдыққа 90 кездесу» жобасы бастау алды. Жоба мақсаты - Қарағандының және тұтастай алғанда аймақтың дамуына өз өлкесінің тарихы мен мәдениетін зерттеуге тұрақты қызығушылықты қалыптастыру және тарихи дәуірлер арасындағы қарым-қатынас және басқа уақытта, басқа мәдениетпен қарым-қатынас жасау арқылы түсінік қалыптастыру; олардың шығармаларын және тарихты; азаматтардың, әсіресе жастардың патриоттық санасы мен рухани мәдениетін, өз жеріне, қаласына, отбасына деген мақтаныш сезімін, Қарағанды тұрғындарының тағдырына деген құрмет пен араласу сезімін қалыптастыру.

Осы жоба аясында бір жыл ішінде жүйедегі барлық кітапханаларда қаламыздың дамуына үлес қосқан белгілі тұлғалармен 90 кездесу өткізілді: Қ.Сәтбаевтың 125 жылдығына орай Е.Бөкетов атындағы Қарағанды университетінің аға оқытушысы, географ-эколог, өлкетанушы, зерттеуші Е.Қ.Кейкин (11 ф); профессор, медицина ғылымдарының докторы В.Б.Молотов-Лучанскиймен кездесу (16 ф); жазушы-этнограф, Қазақстан Республикасының мәдениет қайраткері, Қарағанды облысының құрметті азаматы Т.А.Майбаспен «Сарыарқа саңлағы» кеші (22 ф); ақын, журналист, ҚР Журналистер одағының мүшесі О.М.Жұмашевпен «Поэзия-өнердің биік шыны» кездесу (29 ф); жазушы Қ.Асановпен «Сарыарқаның ақыны» кеші (1 ж.ф); ақын Ерқанат Кеңесбековпен «Туған жердегі поэзия» кездесуі (2 ж.ф); композитор, ақын және педагог Л.Е.Мельниковамен шығармашылық кездесу (ОҚК); Қазақстан Республикасы білім беру жүйесінің құрметті қызметкері, заң ғылымдарының докторы, профессор, Ұлттық ғылым академиясының корреспондент-мүшесі, «Карлаг – болашаққа арналған естелік» жобасының авторы және жетекшісі, Қарағанды академик Е.А.Бөкетов университетінің ректоры Н.О.Дулатбековпен кездесу (ОҚК); Қазақстанның құрметті журналисі, мәдениет қайраткері А.М.Тойжігітовпен кездесу (ОҚК) және тағы басқалар.

25 шілдеде М.О.Әуезов атындағы орталық қалалық кітапхана «90 жылдыққа 90 кездесу» жобасы аясында Орталық мәдениет және демалыс саябағындағы «Киіз үйдегі кітапханада» Жақан Жұпар Рысқұлқызының «Чипси мен шибауырсақ» кітабының авторымен шығармашылық кездесу өтті.

8 ақпанда №12 балаларға қызмет көрсету филиалында №73 мектептің 5-6 сынып оқушылары үшін мектеп кітапханасымен бірлесіп «Қарағанды: кеше, бүгін, ертең» атты квест ойыны өткізілді. Туған жеріміз Қарағандының 90 жылдығы, «Кеншілер даңқы», «Қарағанды» және «Сарыарқа» атты тарих мұғалімдері үш команданы таңдады. Әр команда өз капитанын сайлады. Шара мектеп кітапханасында басталды. Әр командаға «Өлкетану. Қарағанды облысы» оқулығы және тапсырма берілді, оны орындағаннан кейін келесі бағыт бойынша командалар маршрут парақтарын алып, тапсырмаларды орындауға кірісті. Тапсырмаларды орындау үшін сәулет ескерткіштері мен қаланың көрнекті адамдарының фотосуреттері пайдаланылды.

№11 балаларға қызмет көрсету филиалында қала күніне орайластырылған «Бәрі де осы жерден, туған жерімізден басталады!» атты тарихи-өлкетану кеші өтті. Тарихи-өлкетану кешінде елсіз даланың ірі өнеркәсіп орталығы – Қарағанды қаласына айналу тарихы туралы әңгімені оқырмандар ерекше ықыласпен тыңдады. Балалар Бұқар жырау, Қазыбек би, жазушы Сәкен Сейфуллин, ақын Қасым Аманжолов, Тәттімбет сынды Сарыарқаның атақты тумаларымен танысты. Көрнекті жерлестердің жарқын тағдырлары қала тарихының қозғалысын көрсетті. «Менің қалам, сен әрқашан әдемісің!» кітап көрмесінде «Сарыарқа кітапханасы» сериясындағы кітаптарға шолу жасалды.

Достың тілі – менің тілім

Тілдің дамуы ұлттық мәдениеттің дамуымен толығымен байланысты. Оқырмандардың кең ауқымы үшін тілдерді дамыту және қолдану бағдарламасын іске асыру аясында ОҚК тұрақты кітап көрмелері, әдеби көрмелер, ашық әдебиеттер қараулары, виртуалды әдебиеттерге шолулар, ақпараттық сағаттар, флайер акциялары және т.б. ұйымдастырылды. Бұл іс-шараның мақсаты – мемлекеттік тілді насихаттау, оның қолданыс аясын кеңейту, оқырмандардың қазақ тілін үйренуге деген қызығушылығын арттыру, Қазақстандық патриотизмге тәрбиелеу, «Қазақстан Республикасының тілдері туралы» Заңымен таныстыру» оқырмандарды әдеби қазақ тілімен таныстыру.

13 сәуірде №12 балаларға қызмет көрсету филиалының жас оқырмандарына бос уақытын қызықты және пайдалы өткізу мақсатында; сөздік қорын кеңейту және байыту; көру және есту зейінін, логикалық ойлауын дамыту мақсатында «Сөз ойыны» логикалық ойын-сауық өткізілді. Сондай-ақ жүйенің барлық кітапханаларында: «Тіл – әр халықтың игілігі» әңгіме-диалогы (11 б.ф.); «Қазақ тілімен – болашаққа» танымдық ақпарат сағаты (12 б.ф.); А.Байтұрсыновтың «Қырық мысал» шығармасын талқылау (22 ф); «Тіл ұлт рухының өзегі» ақпараттық сағаты (15 ф); ағымдағы білім беру бағдарламасы «Тіл – достық пен келісімді орнатудың ең жақсы медиаторы» және т.б

Өнегелілік, мейірімділік

Рухани-адамгершілік қасиеттерге, жалпы адамзаттық құндылықтарға, адамгершілікке, бейбітшілікке, мейірімділікке тәрбиелеу бағытында; мәдени дәстүрлер мен руханиятты сақтауға жәрдемдесу; отбасылық құндылықтарды тәрбиелеу, осы тақырыптағы кітаптарды оқуға баулу.

28 ақпанда №12 филиалында балаларға қызмет көрсету бойынша өскелең ұрпақты адамгершілікке тәрбиелеу, қазақстандық бірегейлікті және адами құндылықтарды: мейірімділік, достық, ризашылық, төзімділік, бір-біріне деген сүйіспеншілік пен құрметті насихаттау арқылы қазақстандық бірегейлікті және Қазақстан халқының бірлігін нығайту және дамыту мақсатында «Мұрат» және «Арман» ҚДП балалары үшін Алғыс айту күніне «Алғыс айтудың нұры» атты тәрбие сағаты өтті. Балалар мерекенің тарихымен, салт-дәстүрімен, рәміздерімен, «Құтты елге тағзым» кітап көрмесіне қойылған кітаптармен танысты.

№11 балаларға қызмет көрсету филиалында «Наурыздың көктемгі дәстүрлері» этнофестивалі өтті. Этно-мерекелік бағдарламаны өткізу үшін ұлттық тағамдардан жасалған әдемі дастархан жайылды. Жүргізуші балаларды мерекенің тарихымен, оның салт-дәстүрімен және басты тағам «Наурыз көжемен» таныстырды. Іс-шараға балалар қатысты: олар «Қар мен күн» туралы көрініс көрсетті, «Бата», «Қазақ күресі» ұлттық дәстүрлерін көрсетті, адамды барлық жамандықтан сақтайтын қазақтың «Аластау» ырымын көрсетті. Наурыз туралы ән шырқалып, оқырмандар өлеңдер оқыды. Соңында «Қара жорға» халық биі орындалды.

1 наурыз күні М.О.Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде Қазыбек би ауданының үйде әлеуметтік көмек көрсету бөлімінің тәрбиеленушілері үшін Алғыс айту күніне арналған «Рахмет саған – Туған ел!» атты ойын калейдоскобы өтті. Іс-шараның мақсаты – патриоттық тәрбие, мәдени құндылықтарды және жақсы адами қарым-қатынасты қалыптастыру. Оқушылар кітапханашының мереке туралы әңгімесін тыңдап, ұсақ қол моторикасын, сенсорлық қабілеттерін, оқу және коммуникация дағдыларын дамытуға арналған танымдық ойындар ойнады. Нейрожаттығулар жасап, каракеде патриоттық әндер шырқалды.

7 наурыз күні М.О.Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде «Академик Е.А.Бөкетов атындағы №52 ЖББО мектебі» КММ, «Потанин атындағы ЖББОМ» КММ оқушыларына Халықаралық әйелдер күніне арналған «Жүрек жылуы» ойын бағдарламасы өтті. Шара барысында ұлдар мен қыздар екі командаға бөлініп, жеңіс үшін күресті. Мәреге жеткенде олар қызықты тапсырмаларды орындап, логикалық есептерді шешіп, жағдаяттық жаттығуларды талдады.

16 наурыз күні М.О.Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде «Султик» клубының ересек және кіші топтарының қатысушыларына «Көктем келді» атты Наурыз мерекесіне арналған шеберлік сабағы өтті. Оның барысында балалар жаңа жылдың басталуын білдіретін гүлдерден киіз үй жасады.

27 сәуір күні М.О.Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде «Өнерлі бала» және «Султик» клубтарының қатысушыларына Қазақстан халқының бірлігі күніне арналған шеберлік сабағы өтті. Ұлдар мен қыздар мерекелік эмблемамен безендірілген қағаздан қолөнер техникасы арқылы гүл шоғын жасады.

«Қарағанды қаласының мәдениет, тілдерді дамыту, дене тәрбиесі және спорт бөлімі» мемлекеттік мекемесінің қолдауымен М.О.Әуезов орталық қалалық кітапханасы орталық қалалық саябақта Аналар күніне «Ана – өмірдің шуағы» атты кітап көрмесін ұйымдастырды. Қала тұрғындарына ана туралы кітаптар мен журналдар ұсынылып, сұрақ-жауаптан тұратын викторина да ойналды.

21 мамырда М.О.Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде «Кенжол» қоғамы инновациялық даму альянсы төрағасының орынбасары, балалар, жастар, мәдениет және спорт істері жөніндегі уәкілі Дия Ержанованың қолдауымен акварельмен сурет салу сабағы өткізілді. Шеберлік сыныбын Қарағандылық суретші Дмитрий Кецман жүргізді. Шеберлік сыныбына Шахан ауылы №2 орта мектебінің «Болашақ мектебі» акварель

суретін сүйетіндер үйірмесінің қатысушылары қатысты. Бұл шеберлік сабағы шалғай елді мекендерде тұратын үйірмелер мен сабақтарға қатысуға мүмкіндігі жоқ, бірақ дамуға, сурет салуға деген ынтасы зор балаларға акварель бояуының қыр-сырын көрсету мақсатында өткізілді.

Құқықтық ақпарат

Құқықтық мәдениетті қалыптастыруда кітапханаларға маңызды рөл жүктеледі. Қызмет көрсетудің кітапханалық нысандарын пайдалана отырып, кітапханалар пайдаланушылардың құқықтық мәдениеті мен сауаттылығын қалыптастыруға және тәрбиелеуге ықпал етеді.

26 қаңтарда балалардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы дүниетанымын қалыптастыру, адалдық пен әдептілік туралы білімдерін нақтылау мақсатында «Мұрат» және «Арман» балалар сауықтыру кешенінің балаларына №12 балалар филиалы азаматтық борыш сезімін тәрбиелеу мақсатында «Сыбайлас жемқорлық: қоғамдық зұлымдық» атты құқықтық әңгіме өткізді. Әңгіме барысында «сыбайлас жемқорлық» ұғымы, оның құбылыстары мен салдары ашылып, біз өмір сүріп жатқан қоғамның құндылық бағдарлары айтылды. Өмірлік мысалдарды пайдалана отырып, балалар жағымды және жағымсыз әрекеттерді дұрыс анықтап, бағалауды үйренді, осы әрекеттерге өз көзқарастарын тұжырымдап, білдірді.

2 наурыз күні М.О.Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде «Академик Ә.Сағынов атындағы мектеп-колледж» ЖММ оқырмандарына дүниежүзілік азаматтық қорғаныс күніне арналған «Дайын бол!» атты ойын өткізілді. Ойын барысында жігіттер әртүрлі төтенше жағдайларды, өз өмірін және жақын маңдағы адамдардың өмірін сақтап қалу үшін қалай әрекет ету керектігін талдап, талқылады.

Балаларға қатысты зорлық-зомбылықтың алдын алу және балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында №11 балаларға қызмет көрсету филиалында әңгіме-диалог өткізілді, онда балаларға қатысты зорлық-зомбылық пен қорлаумен күресу мәселелері талқыланды. Іс-шараға Қарағанды полиция басқармасынан құқықтарды зорлық-зомбылықтан қорғау жөніндегі аға инспекторы Жапарова Асель Сағынтайқызы қатысып, балаларға құқық қорғау саласындағы қылмыстық, әкімшілік және азаматтық істерді ұйымдастыруды қамтамасыз ететін заңдарды ашып берді.

Экологиялық білім беру

Кітапхананың экологиялық ағарту іс-шараларының негізгі мақсаты – экологиялық ақпараттың қолжетімділігін қамтамасыз ету, аймақтың экологиялық мәселелеріне жергілікті қоғамдастықтың назарын аудару, экологиялық мәдениетті тәрбиелеу.

9 ақпанда «Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесі» КММ-ның №1 балаларға қызмет көрсету филиалы «Жеңіс саябағында» «Родничок» экоклубының мүшелерімен бірге Қарағанды қаласының 90 жылдығына арналған «Қала құстарына қамқорлық» атты құстарға арналған құс ұяларын жасау бойынша экологиялық акциясын өткізді. Акцияның мақсаты: көркем әдебиет және танымдық әдебиеттер арқылы балалардың қоршаған ортаны сақтауға жауапкершілікпен қарауын арттыру және белсенді азаматтық ұстанымын қалыптастыру, құстарға қамқорлық жасау. Шара аясында кітапхана оқырмандары Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды университетінде орналасқан табиғат мұражайына барды.

19 наурыз күні М.О.Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде «Академик Ә.Сағынов атындағы колледж-мектеп» жеке мекемесінің оқушылары «Гүл отырғыз – ғаламшарды безендір» акциясын өткізді. Іс-шараның мақсаты: жасөспірімдерді белсенді экологиялық іс-әрекетке баулу, табиғатқа қамқорлық пен құрметпен қарауға тәрбиелеу. Әрбір адам планетамыздың көгалдандыруына өз үлесін қоса алады: ағаш отырғызады, гүл өсіреді. Балалар петунья көшеттерін арнайы құмыраларға отырғызды. Бұл оқиға олар үшін көктемнің басталуын, жаңару мен тазару кезеңін белгіледі.

Балаларға қызмет көрсету жөніндегі №11 филиалында балалар жазушысы В.Бианкидің туғанына 130 жыл толуына орай «Виталий Бианкидің көңілді кейіпкерлері» атты экологиялық ойын өтті. Шара «Оқырман өсіру» бағдарламасы аясында, ойын түрінде және күннің қаһарманы жазушының төл шығармалар жинағының көмегімен өтті. Мектеп жасына дейінгі балаларды жануарлар әлемімен таныстыру, кішкентайларға арналған жаңа жанр – ғылыми ертегілердің бастаушыларының бірі В.Бианканың кітаптары арқылы табиғатқа, оның тұрғындарына деген қамқорлық қарым-қатынасының қалыптасуына ықпал етті. «Тиіндер» және «Қояндар» командаларының қатысушылары сайыс тапсырмалары мен ойындарда

тапқырлық, шығармашылық, қиялдылық танытып, табиғат туралы кітаптардың сиқырлы әлеміне еніп, кейіпкерлердің шытырман оқиғаларын шын жүректен басынан өткерді.

2024 жылдың 11 сәуір күні №12 балаларға қызмет көрсету бойынша кітапхана-филиалында №6 ЖОББМ-нің оқушыларына адамгершілік-экологиялық тәрбие беру, ОБД-мен ауыратын балалардың әлеуметтенуіне ықпал ету, олардың ой-өрісін кеңейту, табиғатқа деген сүйіспеншілікке баулу, кітап оқуға баулу мақсатында «Қанатты көрші, қанатты дос» атты экологиялық сағат өткізілді. Балаларға қауырсынды көршілеріміз туралы, құстардың пайдасы туралы, жылдың әр мезгілінде адамдардың оларға деген қамқорлық қарым-қатынасы, табиғатты, бізді қоршаған әлемді сүю туралы айтылды.

Кәсіптік бағдар беру

Кітапханамыздың қызметі жас оқырмандарды мамандық таңдауға дайындауға бағытталған; мамандықтар туралы кең ақпарат алу үшін жағдай жасау; белгілі бір мамандықты таңдауға бағыт-бағдар беру; балалармен жұмыс істейтін мамандарға мамандық таңдау аспектілерін бағдарлауға көмектесу мақсатында білім беруді ақпараттық қолдау; мансапқа бағытталған әдебиеттерді оқуға тарту және танымал ету.

5 қаңтар күні «Султик» жан-жақты дамыту клубының мүшелері «Кенжол» қоғамы инновациялық даму альянсы төрағасының орынбасары, балалар, жастар, мәдениет және спорт істері жөніндегі уәкілі Дия Ержановамен бірге кинология орталығына барды. Шараның мақсаты – өскелең ұрпақты кинолог мамандығымен таныстыру, патриоттық сезімін дамыту және қазіргі таңда Отанына адал қызмет етіп жүрген азаматтарды таныстыру. Сонымен қатар, бұл республикадағы барлығына экскурсия жүргізетін жалғыз кинологиялық орталық. Сондай-ақ Қарағандыдағы канистерапиясымен айналысатын және «Үміт сәулесі» ұйымымен бірлесіп жұмыс істейтін орталықтардың бірі. Экскурсия көңілді, өте мазмұнды және қызықты өтті. Кинологтар өздерінің үй жануарлары, жұмысының ерекшеліктері туралы айтып, орталыққа экскурсия жасады. Сондай-ақ балаларға жедел-іздігі шаралары мен қылмыскерлерді ұстау кезінде қызметтік иттердің іс жүзінде қалай жұмыс істейтіні көрсетілді.

20 маусымда №14 гимназияның жазғы лагерінің балаларына өздерінің шағын Отанына деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу мақсатында; «90 жылдыққа 90 кездесу» жобасы аясында туған өлке тарихына, жерлестердің бейбіт және әскери қызметіне деген танымдық қызығушылығын дамыту, ұстаздық кәсіпке деген құрмет сезімін ояту, туған жер туралы кітаптарды насихаттау мақсатында «Мамандыққа адалдық» номинациясы бойынша ұстаз, еңбек ардагері, студенттік білімнің үздігі Муфайра Хамитқызы Сарсембековамен кездесу өтті.

Қазақ әдебиетін насихаттау

2024 жыл жүйе кітапханалары қызметінің негізгі бағыттарын анықтап, кітап пен оқуды насихаттауға бағытталған жарқын және қызықты іс-шараларды ұйымдастыруға мүмкіндік берген бірқатар оқиғалар мен мерейтойлармен ерекшеленеді.

«Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесі» КММ-де «Қарағанды қаласының мәдениет, тілдерді дамыту, дене тәрбиесі және спорт бөлімі» ММ-нің қолдауымен ақын, жазушы, драматург, ұстаз, мемлекет қайраткері, қазақ әдебиетінің негізін салушылардың бірі Сәкен Сейфуллиннің туғанына 130 жыл толуына орай «Сәкен - жырдың сарқылмас дариясы» мәнерлеп оқу сайысын өткізді.

Бұл бағыт бойынша барлық кітапханаларда: Ғ.Мүсіреповтің «Қозы Көрпеш – Баян сұлу» трагедиясын талқылау (6 ф); Ахмет Байтұрсынұовтың «Қырық мысал» жинағының 115 жылдығына шығарманы талқылау (8 ф); Г.Бельгердің 90 жылдығына арналған ақпараттық дайджест «Аудармашы, әдебиеттанушысы публицист» (15 ф); Абай Құнанбаевтың бірінші жинағының 115 жылдығына арналған «Халық жаны поэзияда үндес» әдеби пікірталасы (16 ф); ақын Жұбан Молдағалиевтің «Жеңіс жырлары» кітабының 75 жылдығына арналған іс-шара, І.Жансүгіровтің «Гималай» шығармасының 95 жылдығына арналған квест (22 ф); Б.Майлиннің 130 жылдығына «Шұғанның белгісі» повесін талқылау, О.Жандосовтың 135 жылдығына «Тарихи тұлға» бейнешолу (29 ф); Ә.Нұрпейісовтің туғанына 100 жыл толуына арналған «Теңіздей толқын қаламгер» әдеби сағаты, Ж.Аймауытовтың туғанына 135 жыл толуына «Ғасырдан да ұзақ күн» портреті (1 ж.ф); Ф.Оңғарсынованың 85 жылдығына арналған «Өлеңім өмір

дастаны» атты поэзия кеші (ОҚК); «Ақан сері» романын талқылау (1 б.ф); «Бір дәуір. Бір тағдыр» әдеби кеші (11 б.ф); Ә.Тәжібаевтың 115 жылдығына арналған «Өлеңдер жырды оқимыз...» атты поэтикалық ринг (12 б.ф); кітаптың 125 жылдығына арналған «Алпамыс батыр» эпосын талқылау (15 б.ф) және т.б.

№11 балаларға қызмет көрсету филиалында «Кіші Отанға деген сүйіспеншілікпен» әдеби-поэзия салоны өтті. «Шаңырақ» клубының өлкетану әдеби-поэзия салонында оқырмандар Қарағанды қаласының жыр жинақтары мен ақындарымен танысты. Жүргізуші ақындардың «Сарыарқа кітапханасы» бірегей әдеби сериясының кітаптарын ұсынды, сонымен қатар оқырмандар назарын «Сен туралы жырлар, Қарағанды» жинағына аударды. Ақындардың Қарағанды туралы жазған қарапайым өлеңдері оқырмандар назарына қала келбеті мен абыройлы тау-кен еңбек адамдарының бейнесін аша түсті.

14 ақпанда М.О.Әуезов атындағы қалалық кітапхана қызметкерлері әлемнің көптеген елдерінде атап өтілетін Халықаралық кітап сыйлау күніне арналған «Кітапты сүйіспеншілікпен сыйла» акциясын өткізді. Акция аясында кітапханашылар қала тұрғындарына, сондай-ақ «Біз бармыз» еріктілер орталығына кітаптарды сыйға тартты. Бұл күні кітапты, ең алдымен, балаларға, сондай-ақ кітап оқуға қол жетімділігі қандай да бір себептермен шектелген адамдарға беру дәстүрге айналған. Бұл акцияның мақсаты – кітап пен оқуды насихаттау, сонымен қатар кітапхананы жарнамалау.

Жыл сайын 23 сәуірде бүкіл әлемде кітап индустриясын ілгерілету, кітап оқуды ынталандыру және өз қызметінің барлық салаларында білімге тең қолжетімділік үшін мерекелер өтеді. Бұл күні М.О.Әуезов атындағы орталық қалалық кітапханада «КІТАРшоу - 2024» шарасы өтті. Шараға кітапхана оқырмандары, қаладағы мектептер мен колледждердің, сондай-ақ 6505 әскери бөлімінің студенттері қатысты. Қонақтар үшін әдебиеттің түрлі жанрларына – поэзия, драма, фантастика, детектив және ертегілерге арналған тақырыптық алаңшалар ұйымдастырылды. Сонымен қатар, барлығына буккроссинг ұйымдастырылды. КІТАРшоу барысында клуб қатысушылары кітап оқу туралы өлеңдер мен мәлімдемелер оқып, сүйікті кітаптары туралы әңгімеледі. Шараның барлық қонақтары үшін ең қызықты сәт Қарағанды қаласының 90 жылдығына арналған «Сәттілік дөңгелегі» ойыны болды, оның барысында тосын кітаптар ұтыс ойыны ойнатылды.

«Шаңырақ» клубы аясында №11 балаларға қызмет көрсету филиалында Махамбет Өтемісұлының 220 жылдығына арналған тарихи-ерлік сағаты өтті. Оқырмандар Исатай Тайманов бастаған 1836-1839 жылдардағы ұлт-азаттық көтерілістің рухани көсемінің өмірбаянымен танысты. Жүргізуші азаттық жырларын қазақтың теңдігіне арнаған батыр ақын Махамбеттің шығармашылығын ашып берді. Қатысушылар назарына «Тарихтағы тұлға» атты слайд көрсетіліп, ақынның өлеңдері оқылды. Қорытындысында «Батыр мен ақын» атты кітап көрмесіне шолу жасалды.

Балалар кітаптарының апталығы

Кітапханада «Балалар кітабы апталығы» дәстүрлі мерекеге айналып үлгерді. Бұл мереке аясында өткізілетін іс-шаралар ең бастысы: кітапхананы, балалар кітаптарын және балалар арасында кітап оқуды насихаттауға қызмет етеді. Балалар кітабының апталығы – кітап оқитын барлық балалардың мерекесі, балалық шақ мерекесі, қуаныш пен сүйікті кітаптарымен кездесу мерекесі. Дәстүр бойынша бұл тамаша мереке кітап көрмелерімен тойланады.

28 наурыз күні М.О.Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде Халықаралық балалар кітабы күні қарсаңында «Султик» және «Өнерлі бала» клубтарының қатысушыларына шеберлік сабағы мен ертегі терапиясы өткізілді. Онда балалар өздерінің сүйікті кітаптарын талқылады, олардан сүйікті үзінділерін бір-біріне дауыстап оқып, оригами техникасын қолданып бетбелгілер жасады.

30 наурыз күні М.О.Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде Халықаралық балалар кітабы күні аясында «Султик» жан-жақты дамыту клубының бірінші тобымен бірлесе отырып, «Шытырман ертегілер елі» атты кітапханалық ойыны өтті. Кішкентай оқырмандар лабиринт ойынын ойнап, оны жеңіп, викториналық сұрақтарға жауап беріп, өздерінің сүйікті ертегі кейіпкерлерімен кездесті.

Балаларға қызмет көрсету бойынша №11 филиалында балалар кітабы апталығының ашылуына орай «Бұрын-соңды болмаған жолдармен» ертегілер залы өтті. Мақсаты: балалардың оқуға деген ынтасын дамыту, кітапты құрметтеуге тәрбиелеу, балалардың бос уақытын өткізу мәдениетіне кітап оқуды қосу. Оқырмандар әдебиет залында кітап ханшайымының тамаша мерекесі туралы біле алды. Балалар ең үздік балалар кітаптарымен қызықты кездесулер өткізді. Жазушы К.Чуковскийдің орындауында ертегі тыңдау олар үшін ғажап болды. Ертегілердің бұрын-соңды болмаған жолдарымен саяхаттай отырып, балалар оларда өмір сүретін кейіпкерлерді кездестіріп, достыққа, адалдық пен мейірімділікке үйретті.

30 наурызда №12 балаларға қызмет көрсету филиалының коворкинг орталығында Балалар кітабы апталығы аясында кітап оқуға баулу және бос уақытын қызықты әрі пайдалы ұйымдастыру мақсатында «Ертегі кейіпкерлері бізге жылулық сыйласын, зұлымдықты жақсылық мәңгі жеңсін» атты халықтық және әдеби ертегілерге арналған балалар ертегі ойынында қызықты тапсырмаларды белсенді орындады, содан кейін үстел ойындарын ойнады.

2 сәуірде №12 балаларға қызмет көрсету филиалының коворкинг орталығында кітапхана оқырмандарын кітап оқуға баулу, бос уақытын қызықты әрі пайдалы ұйымдастыру мақсатында «Біздің жақсы Андерсеніміз» атты әдеби викторина өткізілді. Балалар неліктен 2 сәуірдің Халықаралық балалар кітабы күні ретінде атап өтілетіні және халықаралық Г.Х.Андерсен сыйлығының лауреаты екені туралы білді, түрлі ойын-сауық сайыстары мен тапсырмалары олардың сүйікті ертегілерін есте сақтауға көмектесті.

Балалар кітабы апталығы аясында №86 орта мектептің оқушыларына арналған №15 балаларға қызмет көрсету кітапхана-филиалында «Кітап арқылы ашылған сырлы әлем» атты кітап фестивалі өтті. Шараның мақсаты: балаларға кітап оқу қуанышын сыйлау және кітаппен танысу, мерейтойлардың авторларымен кездесу, балаларды кітапханамен таныстыру, кітап оқуды насихаттау.

Жазғы демалыс кезінде

Жаздың алғашқы күндерінде М.О.Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде «Султик» клубының ортаңғы және жоғары топтары үшін «Жарқын сезімдер» библиопикник өтті. Пикник кезінде жасөспірімдер өз құрдастарымен көңілді уақыт өткізді - олар өздерінің сүйікті үстел ойындары мен бадминтон ойнады, гитарамен және караокемен ән айтты, би биледі, әңгімелесті және өз қолдарымен жасалған тәттілерді жеді. Жағымды эмоциялар, таза ауа және физикалық белсенділіктің арқасында пикник сіздің көңіл-күйіңізге ғана емес, денсаулығыңызға да пайдалы. Мұндай бос уақыт балалар мен жасөспірімдер үшін өте пайдалы, қоғамда әлеуметтенуге және бейімделуге көмектеседі.

Жаз мезгілінде №12 балаларға қызмет көрсету кітапхана-филиалы жазғы лагермен 20 экскурсия жүргізілді. Сонымен қатар, №53 ЖББОМ жазғы лагерінің балалары үшін ашық аспан астында «Кітап кемпірқосағы» оқу залы ұйымдастырылды. Балалар жаңа кітаптармен, журналдармен танысып қана қоймай, шахмат пен дойбыдан жарысуға, үстел және ашық ойындар ойнауға, әдеби сайыстар мен викториналарға қатысуға мүмкіндік алды. Жазғы демалыста жүйенің барлық кітапханалары қаланың орталық саябағында «Киіз үйдегі кітапхана» жобасы бойынша жұмыс жасады, сонымен қатар, С.Омаровтың «Алтын киік» кітабының 55 жылдығына арналған ақпараттық сағат өткізілді (1 б.ф); «Өтіп бара жатқан жаздың соңғы күнінде» ойын-сауық күні, «ЖАЗ жақсы кітаппен» әдеби танысу (11 б.ф); «Әркім отпен қалай күресуді білуі керек» оқу ойыны, «Сикырлы моншақтар» шеберлік сабағы (12 б.ф); «Светлячок» қуыршақ театрының шеберлік сыныбы (16 ф); «Қауіпсіз жаз» маңызды әңгіме (1 б.ф) және т.б.

«Бір ел, бір кітап»

2024 жылы «Бір ел – бір кітап» республикалық акциясы аясында көрнекті қазақ жазушысы, балалар әдебиетінің классигі Бердібек Ыдырысұлы Соқпақбаевтың шығармалары оқуға ұсынылды. Бердібек Соқпақбаевтың туғанына 100 жыл толуы ЮНЕСКО-ның есте қаларлық даталар күнтізбесіне енді. Акция аясында 19 мамыр күні М.О.Әуезов атындағы кітапхананың балалар бөлімінде «Султик» клубының ортаңғы және үлкен топтарының қатысушыларына Б.Соқпақбаевтың «Менің атым - Қожа» кітабы бойынша интерактивті квиз өтті. Жасөспірімдер өздерінің

гаджеттерін пайдалана отырып, әңгіме мен автордың өмірбаянына негізделген интерактивті ойында сұрақтарға жауап беріп, деңгейлерді аяқтап жарысты. Кез келген адам бұл викторинаны "Quizziz.com" платформасында жалғыз және командалық режимде тапсыра алады.

«Бір ел – бір кітап» акциясы аясында №11 балаларға қызмет көрсету филиалында жас оқырмандарға арналған 2024 жылы әдеби мұрасын бүкіл ел оқуға таңдаған жазушы Бердібек Соқпақбаевқа арналған онлайн-жарнамалық шолу жасады. Жазушының қайырымды да дана, бұзық және ақылды қаһармандары өмір сүретін ең жақсы кітаптары оқуға ұсынылды, оларды жақсы көрмеу, қиыншылықтарына жанашырлық танытпау, олардың жетістіктеріне қуанбау мүмкін емес.

12 қазан күні №12 балаларға қызмет көрсету филиалының коворкинг орталығында «Бір ел, бір кітап» акциясы аясында «Әлеуметтік қолдау орталығының» балаларына арналған «Саяхат» әдеби ойыны өткізілді. Б.Соқпақбаевтың туғанына 100 жыл толуына орай кітап оқуға баулу және оның шығармашылығын балалық шаққа кеңінен насихаттау мақсатында «Балалыққа саяхат» атты акциясы өтті.

10 қазанда №15 балаларға қызмет көрсету филиалында «Бір ел – бір кітап» акциясы аясында жазушы Б.Соқпақбаевтың туғанына 100 жыл толуына арналған «Балалық шаққа саяхат» дайджесті өтті.

«Бір ел, бір кітап» акциясы аясында балалар үшін әдеби шолулар, квест ойындары, жазушы шығармашылығына арналған әдеби викториналар өткізілді, Б.Соқпақбаевтың «Менің атым Қожа» шығармасы бойынша фотоаймақ құрылды (14 ф); «Балалар әдебиетінің классигі» кітап көрмесі-инсталляциясы (6 ф); «Дархан дарын» әңгіме-портреті (23 ф); «Балалар әдебиетінің классигі» ақпараттық сағаты (15 ф); «Менің атым Қожа» әдеби оқулары (16 ф); «Балалар әдебиетінің бәйтерегі» әдеби әңгімесі (22 ф); «Балалар әдебиетінің бәйтерегі» әңгіме-шолуы (29 ф); «Б. Соқпақбаев - қазақтың дара жазушысы» әдеби залы (1 ж.ф); Б.Соқпақбаев шығармаларына шолу (2 ж.ф)

Клуб және үйірме жұмыстары

Жүйе кітапханаларының қабырғасында жұмыс істейтін балалар үйірмелері, ең алдымен, бастауыш және орта мектеп жасындағы балалардың кітап оқуға тұрақты қызығушылығын қалыптастыруға, интеллектуалдық қабілеттерін дамытуға және баланың шығармашылық әлеуетін ашуға ықпал етеді. Үйірмелерде шеберлік сабақтары, танымдық ойындар, викториналар, балаларға арналған фильмдер мен мультфильмдер көрсетілімі, дауыстап оқу, үстел ойындары, рөлдік және танымдық ойындар ұйымдастырылады.

КЛУБТАР

Кітапхана аты	клуб атауы	бағыт	жас санаты	қатысушылар саны (мүшелері)	мерзімі
Орталық қалалық кітапхана	«Султик»	Кешенді дамыту клубы	5-16 жас	25	2018 жылдан бері жұмыс істейді
Орталық қалалық кітапхана	«Өнерлі бала»	Поэтикалық және шығармашылық клуб	5-16 жас	15	Клуб 2023 жылы ашылды
Филиал 1б.	«Родничок»	Экологиялық клуб	5-16 жас	16	2015-2024 жж
№11б филиалы.	«Шаңырақ»	Өлкетану клубы	10-12 жас	10	2017-2026 жж
№16 филиал	«Светлячок»	Қуыршақ театры	5-12 жас	15	2010-2025 жж

ҮЙІРМЕЛЕР

Кітапхана аты	үйірменің аты	бағыт	Жас санаты	қатысушылар саны (мүшелері)	Мерзімі
Орталық қалалық кітапхана	«Балалар аймағы»	«Султик» жан-жақты дамыту клубы аясындағы ашық қарым-қатынас пен релаксация алаңы	4-15	25	2023 жылдан бастап
№116 филиалы	«Мастерилка»	Жас оқырмандардың шығармашылығы	0-6	10	2017-2026 жж
№126 филиалы	«Книжкаина больница»	Кітапты қалпына келтіру клубы	4-15	10	2015-2025 жж
№16 филиал	«Ладья»	Шахмат үйірмесі	4-15	10	2016-2025 жж

Кітапханалардың қызметінде клуб және үйірме жұмыстары ерекше орын алады. Оқырмандардың кітапқа деген қызығушылығын арттырып, оқырмандарды шығармашылыққа баулитын кітапханалардағы үйірмелердің маңызын айтпай кетуге болмайды. Кітапханаларда келесі бағыттар бойынша клубтар мен үйірмелер жұмыс істейді: өлкетану, тарих, экология, поэзия әуесқойлары, отбасылық клубтар және т.б. Клубтар аясында пікірталастар, диалогтар, әдеби мерекелер, қызықты адамдармен кездесулер, т.б.

Балалар кітапханасы жұмысындағы стратегиялық бағыттардың бірі – жобалық қызмет. Кітапханалардың жобалық қызметі бүгінгі таңда қалалық кітапханалардың ресурстарын жоспарлау мен пайдаланудың тиімді тәсіліне мүмкіндік береді.

ЖОБАЛАР

Кітапхана аты	Жоба атауы	Жобаны іске асыру мерзімі	Жобаның мақсаты мен міндеттері	Жобаның жетістіктері мен нәтижелері
Орталық қалалық кітапхана	«Тарихтан сыр шертеді, менің қалам» - «Менің қаламның көшелері»	2024	Мен тұратын көшенің, көшенің тарихын зерттеу Қарағанды, кімнің атымен аталғанын табыңыз	Көше атауы және оның қазіргі тыныс-тіршілігі туралы мәліметтер жинау; көшеде тұратын тұрғындар туралы білу; сауалнама жүргізу. Тарихи-өлкетану әдебиеті бойынша ақпараттық іздеу, ментальды карта шығару, мұражайға, қалалық мұрағатқа бару
Орталық қалалық кітапхана	«90 жылдыққа – 90 кездесу»	2024	Өз қаласын (дәстүрлерін, табиғат ескерткіштерін, тарихын және мәдениетін) білетін және сүйетін, оның дамуына белсенді атсалысқысы келетін Қазақстан азаматын, өзінің	Қарағанды қаласының жазушыларымен, ғалымдарымен кездесу, көше тұрғындарына сауалнама жүргізу, «Орталық Қазақстан», «Индустриальная Караганда» газеттерінде материалдар жариялау, оқиға туралы оқиғаны жергілікті «5 арна» телеарналары, «Бірінші Қарағанды», «Сарыарқа».

			шағын Отанының патриотын тәрбиелеу. Өз қаласы мен тұрғындарының өмірінің әртүрлі аспектілері туралы түсініктерін қалыптастыру, танымдық қызығушылықтарын дамыту, туған жер туралы мүмкіндігінше көбірек білуге құштарлығын ояту, өмірдегі адамдар мысалында Қарағанды қаласының тарихына қызығушылықты қалыптастыру. белсенді азаматтық ұстаным	Жоба аясында 90 іс-шара өткізілді
Орталық қалалық кітапхана	«Менің қаламның көшелері» ақпараттық автобус туры	2024	Балалар мен жасөспірімдерді қызықты деректермен және туған қаласының тарихымен таныстыру, болашақта туған жерінің тарихын зерттеуге қызығушылықтарын ояту.	Экскурсия барысында балалар қаланың көрікті жерлерімен, оның тарихи ескерткіштерімен танысып, оның көшелері мен даңғылдары, әйгілі жерлестері туралы көптеген қызықты мәліметтерді білуге тамаша мүмкіндік алады. Балалар қаланың көрікті жерлері мен ескерткіштеріне суретші және тарихшының көзімен қарауды үйренеді, содан кейін олардың алдында туған қаласында жаңа сұлулық әлемі ашылады.
№16 филиал	«Отбасылық оқу аймағы»	2020-2024	Оқырмандармен жұмысты ұйымдастыруға жәрдемдесу, ересек оқырмандар мен балалар арасында кітап пен оқуды насихаттауға жәрдемдесу.	Отбасылық кітап оқу мәдениетінің деңгейін арттыру. Отбасылық кітап оқу дәстүрін қалыптастыру.

БАҒДАРЛАМАЛАР

Кітапхана аты	жоба атауы	Бағдарламаны іске асыру мерзімі	бағдарлама нәтижелері
Орталық қалалық кітапхана	Кітапхана мүмкіндігі шектеулі жандарға арналған орталық ретінде	2018 жылдан бастап	Кітапхана мамандары мүмкіндігі шектеулі оқырмандарды белсенділікке тартады кітапханаға және жергілікті қоғамдастықтың мәдени өміріне қатысу. Олар тырысып жатыр бұқаралық белсенді бос уақытын ұйымдастыра отырып, мүгедектердің әлеуетін дамыту және іске асыру үшін жағдай жасау. Бағдарлама аясында 15 іс-шара өткізілді.
№12д филиалы.	«Әлемді мейірімді	2012 жылдан	Жобаны іске асыру кітапханаларды балалармен және жастармен жұмыс жасайтын тиімді

	орынға айналдыру»	бастап	мекеме, мәдени-көпшілік іс-шараларды өткізу орындары, мүмкіндігі шектеулі адамдарды шығармашылық сауықтыратын орындар ретінде көрсетуге ықпал етті.
№16 филиал	«Кітап терапиясы»	2018-2025 жж	Әдеттен тыс жұмыс түрлерін пайдалана отырып, кітапханашылар өмір бойы білім алу мен өзін-өзі тәрбиелеудің негізі ретінде оқуға тұрақты қажеттіліктерді қалыптастыруға ықпал етеді.

Әлеуметтік желілердегі балалар кітапханаларының жұмысын талдау

№	Әлеуметтік желілердің атауы	Жазылушылар саны		Жарияланымдар саны		Көрулер саны	
		2023	2024	2023	2024	2023	2024
1.	Facebook 5б.	2022	2329	461	727	9225	9230
	10 к.	8423	8600	477	923	14933	14993
	Барлығы:	10445	10929	938	1250	23958	24223
2.	Instagram 5б.	5138	5241	578	933	52003	55410
	10 к.	4246	4402	557	941	34189	44928
	Барлығы:	9384	9643	1135	1874	86192	100338
3.	ВКонтакте 5б.	2158	2228	368	475	6923	7116
	10 к.	601	860	275	570	8403	6342
	Барлығы:	2759	3080	643	1045	15326	15328
4.	YouTube						

VI. ПАЙДАЛАНУШЫЛАРҒА АНЫҚТАМАЛЫҚ-БИБЛИОГРАФИЯЛЫҚ ЖӘНЕ АҚПАРАТТЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ

Ақпараттық қызмет көрсету

Көрсеткіштер	Іс-шаралар саны
Ақпарат күндері	9
Маман күндері	2
Библиографиялық құралдар	7
Кітапхана-библиографиялық сабақтар	19
Басқа	19

Бұқаралық ақпарат:

Балалар кітапханалары оқырмандар мен пайдаланушыларды кітапхана алған жаңа басылымдардың шығуы туралы, сондай-ақ оқырмандар мен пайдаланушыларды қызықтыратын тақырыптар мен мәселелер бойынша осы кітапханадағы әдебиеттер туралы үнемі хабардар етеді. Жұмыста әртүрлі формалар қолданылады: кітапхана сабақтары, ойындар, ақпараттық мәдениет сабақтары, әңгімелер, экскурсиялар. Кітапханалар дәстүрлі

түрде бұқаралық, топтық және жеке ақпаратқа көп көңіл бөледі. Бұқаралық ақпарат әдебиеттің түсуіне қарай шығарылатын жаңа түсімдер бюллетенімен, әдебиеттің жаңалықтарымен кітап көрмелерін рәсімдеумен, библиографиялық шолулар, ақпарат күндерімен және т. б. ұсынылған.

Сонымен қатар, ОКЖ балалар кітапханалары пайдаланушыларға жаңа әдебиеттердің түсуі, кітапхана қорын ашу, кітапхана жаңалықтары және т. б. туралы ақпарат беру үшін Вконтакте, Instagram, Facebook және кітапхана сайтындағы әлеуметтік желілердегі өз аккаунттарын пайдалануды жалғастыруда.

2024 жылы кітапханалар 15 ақпараттық бюллетень шығарды «Кітап сөрелеріндегі жаңа кітаптар», «Әй, бұл ақылды кітаптар», «Мен және анам бірге оқимыз», «Кітап әлемінің жаңа тұрғындары», «Ұмытылмас кітаптар» және т.б.

Қарағанды қаласының ОКЖ балалар кітапханаларында «Кітап әлемі барлығына ашық» (ф.1 б.), «Жаңа кітаптармен кездесу» (ф.15 б.) атты ақпараттық күндер, «Кітаптардың мерейтойлары», «Кітап беттерінен әлемге», «Оқыңыз, Оқыңыз» атты ақпараттық сағаттар, «Халықтар кітаппен достасады», «Гурмандарға арналған кітап мерекесі» информиналар, «Кітапхана есігін ашайық» ашық есік күндері, «Балаларға арналған кітапханалар», «Әдеби аула» атты акциялар өткізілді. Мерейтойлық күндерге және жаңа кітаптардың түсуіне байланысты әдебиеттерді қарау ұйымдастырылды, мысалы «Оқу ұсынылды», «Аталар сөзі – тәрбие көзі», «Кітап беттеріндегі достық» және басқа.

Жыл бойы «Оқылмаған кітаптар елі», «Кітап сөрелерінің қазыналары», «Кітап қорына қадам», «Табиғат туралы оқыңыз» және т. б. сияқты кітап көрмелері рәсімделді.

ОКЖ балалар кітапханалары «Кітаппен қызықты ғылымдар әлеміне», «Балалық шаққа саяхат», «Денсаулық – өмір салты» шолулар, «Кітап кейіпкерлері – мультфильм кейіпкерлері» видеовикториналар және т. б. жүргізді.

Кітапханаларды бұқаралық ақпараттандыру мен жарнамалық қызметтегі бағыттардың бірі облыстық, республикалық БАҚ-та жарияланым орналастыру, сондай-ақ кітапханалық өмірдің негізгі оқиғалары, іс-шаралар, кітапханаларда өтетін жобалар туралы сюжеттер дайындау болып табылады. Бақ газеттерде 43 мақала жариялады.

б) Топтық ақпараттандыру:

Балалар кітапханаларында топтық ақпараттандыруда 15 абонент бар. Балалар кітапханаларында топтық ақпараттандыру ауызша шолулар түрінде, телефон анықтамалары, консультациялық қызмет көрсету, электрондық пошта арқылы хабарлау, библиографиялық тізімдер жасау арқылы жүзеге асырылды. Топтық ақпаратпен мектеп басшылары мен педагогтері, мектепке дейінгі балалар мекемелерінің тәрбиешілері мен әдіскерлері, БОБ қамтылды. Топтық ақпарат абоненттері: № 46,83,6,16,13,73 ОМ, №3 ББОМИ, ПДТ, дамуы тежелген балаларға арналған балалар үйі, «Айсұлу», «Аққу» б/б және т. б. Қазақ тілі мұғалімдері үшін «Ана тілі – жүрек үні» маман күні өткізілді.

Жыл бойы ОКЖ балалар кітапханалары «Сұраныс-Жауап» режимінде «Балаларға арналған зандар», «Жылдың әдеби жаңалықтары», «Тіл байлығы – рухани байлық» және т.б.

ОКЖ кітапханаларының мамандары мектептерде, балабақшаларда жаңа түсімдерге ақпараттық шолулар, басылым беттері бойынша өзекті мақалаларға шолулар жүргізеді. Жаңа әдебиеттер келіп түскен сайын ақпараттық тізімдер, бюллетеньдер «Даналық кітап сабағы», «Бала тәрбиесі - бесіктен» атты шығарылады. Әлеуметтік желілердегі жазылушылар үшін «Оқылмаған кітаптар еліне саяхат» әдебиеттеріне шолу жасалды.

в) Жеке ақпараттандыру

Жеке библиографиялық ақпараттандыру тоқсан сайынғы жазбаша немесе ауызша хабарламалар түрінде жүзеге асырылды. 2024 жылы ОКЖ балалар кітапханаларында жеке ақпараттандырудың 16 абоненті болды.

Ақпараттың жеке тұтынушылары негізінен мектеп оқушылары, сондай-ақ балалар оқуының жетекшілері болып табылады. Абоненттер келіп түскен кітаптар мен мерзімді басылымдар, көрмелер-жаңалықтарды қарау және т.б. туралы ақпаратты жеке, телефон және электрондық пошта арқылы алды. Жеке ақпараттандыру тақырыптары әртүрлі өлкетану, тарих, білім, бос уақыт өткізу, кітап жаңалықтары және т. б.

Библиографиялық анықтамаларды орындау

Жоспар	Орындау		Тақырыптық		Мекенжай		Нақтылау		Фактографиялық		О. і. виртуалды анықтамалар	
	барлығы	қаз.т.	барлығы	қаз.т.	барлығы	қаз.т.	барлығы	қаз.т.	барлығы	қаз.т.	барлығы	қаз.т.
980	989	461	732	342	97	54	74	27	86	38	126	69

Анықтамалық-библиографиялық жұмысты ОКЖ барлық кітапханалары жүргізеді. Есепті кезеңде 989 анықтама орындалды. Оның ішінде қазақ тілінде 461 сұраныс орындалды. Бұл негізінен тақырыптық анықтамалар. Кейбір сұраулардың тақырыптары: «Лабиринт тарихы», «Қоңыр гномдар», «Гитара тарихы», «Балалардың оқу психологиясы» және т.б. Анықтамалар әр түрлі сипатта ұсынылды: мерейтойлық күндер, құқықтық ақпарат; танымал мәдениет, туристік ақпарат; медициналық ақпарат; танымдық сипаттағы ақпарат.

Дәстүрлі формамен қатар, ҚББ әлеуметтік желілер арқылы виртуалды анықтамалық-библиографиялық қызмет көрсетуді дамытуды жалғастыруда – «Instagram», «ВКонтакте», «Фейсбук» және т.б. сұрақтардың көпшілігі кітапхана қорларында кітап болуы және әдебиеттер тізімін жасау мәселелеріне қатысты болды. Балалар кітапханалары интернет арқылы анықтамаларды орындады (68).

БАҚ-пен жұмыс

	Барлығы	мақалалар мен теледидар сюжеттерінің саны			
		Мақалалар		Теледидар сюжеттері	
		жалпы	қаз.т.	жалпы	қаз.т.
халықаралық	-	-	-	-	-
республикалық	28	38	28	-	-
облыстық	15	2	15	15	-
қалалық	-	-	-	-	-
барлығы	43	40	43	15	-

Құжаттарды цифрландыру бойынша жұмыс

ОКЖ балалар кітапханалары «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарлама және «Қарағанды облысы кітапханаларының өлкетану құжаттары қорының сақталуы» өңірлік жобасы шеңберінде құжаттарды цифрландыру бойынша жұмысты жалғастырады. 2024 жылы 40 құжат цифрландырылды, оның ішінде қазақ тілінде - 15. Жыл ішінде авторлық шарттар жасалды, авторлардың кітаптарын цифрлық форматқа көшіру үшін 5 шарт жасалды. Келесі авторлар И. Воронковпен, Б. Бексеитовамен, Жантасов, Л. Мельниковамен, Н. Галихинмен келісімдер жасалды.

VII. Кітапханалық-библиографиялық процестерді автоматтандыру Компьютерлендіру және техникалық жаңғырту

	Компьютерлер		
	Барлығы	Оның ішінде	
		стационарлық	жеке
Жыл басында тұрады	7	7	1
Бір жыл ішінде түсті	5		4
Бір жыл ішінде есептен шығарылды	-	-	-
Жылдың соңында тұрады	12	7	5

ОКЖ 5 балалар кітапханасының 01.01.2025 ж. дербес компьютерлерде барлық кітапханалар бар, олардың барлығы Интернетке қосылған.

Кітапханаларды интернеттеу

Құрылымдық бөлімшелер	Технология	Wi-Fi бар (кітапханалар саны)	Қол жетімділіктің болмауы Интернет желісіне	
			қаржы жоқ	техникалық мүмкіндіктер жоқ
Барлығы	5	5	-	-
Филиал №1б.	Megaline	1	-	-
Филиал №5б.	Megaline	1	-	-
Филиал №11б.	iD Net	1	-	-
Филиал №12б.	iD Net	1	-	-
Филиал №15б.	iD Net	1	-	-

Интернетке қолжетімділікті қамтамасыз ету iD Net – 3 кітапхана желісі арқылы, Megaline желісімен 20 Мб/сек жылдамдықпен 2 Балалар кітапханасы арқылы жүзеге асырылды. Пайдаланушылардың жайлы болуы мақсатында 5 кітапханада сымсыз байланыс технологиялары (wi-fi) бойынша Интернет желісіне тегін қолжетімділік берілді.

ЭК құру

Бүгінгі таңда кітапханалық қызмет көрсету сапасы көбінесе компьютерлік парктің жағдайына, жергілікті есептеу желісінің және Интернетке қол жетімділіктің жоғары жылдамдықты желілерінің болуына, электрондық ақпарат тасымалдағыштарда қалыптасқан Қорға, уақтылы жаңартылатын библиографиялық және толық мәтінді дерекқорларға байланысты. Автоматтандырылған технологияларды пайдаланатын Қарағанды қ. ОКЖ кітапханаларының саны:

- электрондық каталогты өңдеу және жүргізу – барлық кітапханалар. ОКЖ барлық балалар кітапханалары web-РАБИС жұмысында пайдаланады. Web-РАБИС бағдарламасы ОКЖ-нің барлық 5 балалар кітапханасын бірыңғай компьютерлік желіге біріктірді және өз ресурстарын кітапхана қабырғасында ғана емес, Интернетте де ұсынуға мүмкіндігі бар. Web-РАБИС бағдарламасында «Каталогизатор» және «Жинақтау»

модульдерінде түсімдерді өңдеу және ЭК жүргізу жүргізіледі. Кітапхана қорын есепке алу (қорларды есепке алу) – web-РАБИС бағдарламасында жүргізіледі.

Электрондық каталогты құру өз жұмысын 2024 жылы жалғастырды. Электрондық каталог кітапхана сайтында көрсетілген.

01.01.2025 Ж. балалар кітапханаларының жеке электронды каталогында 3377 электрондық жазба бар. Электрондық каталог көлемі 2024 жылы 141 жазбаға өсті. Әдебиеттердің жаңа түсімдерін енгізумен және мақалалардың библиографиялық сипаттамасымен қатар ЭК редакциялау жұмыстары жалғасуда. 2024 жылы Web-РАБИС бағдарламасында ЭК түзетіледі, дублет жазбалары өңделеді және жойылады, грамматикалық қателер түзетіледі, іздер анықталады, өрістердің дұрыс толтырылуы тексеріледі. ЭК-де 42 жазба өңделді, 11 дублет жазбасы жойылды.

Сайт құрылысы

Қарағанды қаласының ОКЖ-нің өз сайты бар, балалар кітапханалары әлеуметтік желілерде: Вконтакте, Одноклассники, Майл.ру беттерін жүргізеді. Instagram және т.б. сонымен қатар, You Tube арналары бар. Веб-сайттары бар кітапханалар саны-1. Қазіргі уақытта пайдаланушылардың пікірлері мен ұсыныстарын ескере отырып, сайт мазмұнын жетілдіру процесі жүріп жатыр. Кітапхана порталы жыл сайын виртуалды ақпараттық-ағарту алаңы ретіндегі мәртебесін арттырады, атап айтқанда, кәсіби іс-шаралар, кітапхана акциялары туралы ақпаратты орналастыру үшін; пайдаланушылардың электрондық каталогқа, толық мәтінді өлкетану коллекцияларына қашықтан қол жеткізуін қамтамасыз ету үшін. ОКЖ кітапханасының сайтында мынадай виртуалды сервистер орнатылған: «Кітап іздеу», «Кітаптарды онлайн ұзарту», «Виртуалды анықтама», «Кітапхана қорын бірге қалыптастыру», «Құжаттарды электрондық жеткізу». Барлық балалар кітапханаларының кітапхана туралы ақпаратты, жаңалықтарды, өткізілген іс-шаралар туралы ақпаратты орналастыратын өз бөлімі бар.

Әдістемелік жұмыс.

Кітапханалардың аналитикалық қызметі

Жыл бойы әдістемелік бөлімінің қызметкерлері филиал кітапханаларының жұмысын бақылап отырды және ОҚК статистикалық көрсеткіштер бойынша, көпшілік жұмыс, әлеуметтік желіде, кітапхана қызметті барлық салалар бойынша мәтіндік есептер мен ақпаратты құрастырды, депутаттық сауалдарға жауаптар жазды, «Қарағанды қаласының білім беру бөлімі» ММ және «Қарағанды мемлекеттік зоологиялық саябақпен» КМҚК ынтымақтастық туралы меморандум жасады.

«Қарағанды қаласының ОКЖ» КММ директор Ахметкаримова Г.К. бастамасымен Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды ғылыми-зерттеу университетінің Педагогика және бастауыш педагогикалық білім беру әдістемесі кафедрасының мұғалімдермен, осы кафедраның 40 жылдығына орай көрме оқиғасы өткізілді; Қарағанды қаласы ТЖБ басқармасы бас маман Мусина Раушан Маратқызымен кездесу, аға лейтенант инженер Якубова П.Р., мамандандырылған жасақтың маманы «СП және АСР» ММ А.Вицу, Қарағанды облыстық филиалының «ҚР Қызыл Жарты Ай Қоғамы» В.Мажура және А.Мажура нұсқаушыларымен іс-шаралар өткізілді.

Кітапханашыларға консультациялық-әдістемелік көмек көрсету

Әдістемелік қызметтің түрі және формалары	2024
Топтық және жеке кенестер, барлығы	27 (топтық 4)
<i>Олардың ішінде: қашықтан кенес</i>	10
Ақпараттық-әдістемелік материалдар, барлығы	5

Олардың ішінде: – баспа	2
– электронды	2
өткізілген оқу іс-шараларының саны	1
Іс-сапарлар	19/29

Жазбаша кеңес беру тақырыптары: «Ақпараттық БАҚ контентін құру», «Өлкетану тобы ВКонтакте: контент, дизайн, басқару». Жаңадан жұмысқа қабылданған қызметшілерге статистикалық және мәтіндік есептілікті дайындау үшін жеке кенестер берілді (11 б.,ф 5 б.ф.), «Рухани қазына» сайысқа дайындалған кезде қызметшілерге, кітапхана қызметінің негізгі бағыттары бойынша, филиалдарға іс-сапарға барғанда, жаңа технология бойынша кеңес берілді. Әдістемелік бөлім қызықты кітапхана блогтарына маманға ақпараттық сілтемелер береді, инновациялық жұмыс тәжірибесі, жаңадан шыққан арнайы әдебиеттер бойынша қолдау көрсетеді.

Әдістемелік бөліммен «Өлкетану» бөліміне пайдаланушы ережелері» құжаттар құрастырылған».

Балалар кітапханаларының инновациялық қызметі

Атауы	Инновацияның сипаттамасы	Қолдану аясы	Библиотека, где применялось
«Қарағанды қаласының орталықтандырылған жүйесі» КММ Қарағанды қаласының 90 жылдығына орай «Менің қаламның көшелері» ақпараттық экскурсияны 2024 ж. сәуірден қыркүйекке дейін ұйымдастырып өткізу.	Қарағанды қаласы 2024 жылы 90 жылдық мерей тойын атап өтуде, осы мереке аясында «Менің қаламның көшелері» балаларға ұстанымын арттыру және дамыту мақсатында, патриотизм, туған қаласының көшелеріне деген сүйіспеншілік пен тәрбиелік қызығушылықты арттыру үшін экскурсиялық жоба жүзеге асырылады.	«Султик», «Өнерлі бала» клубтардың, №42 орта мектебтің (Ескі Тихоновка), № 22, 46, 12, 56 орта мектебтің (Сұрыптау) оқушылары 3 экскурсиялық іс-сапарға барды.	ОҚК, 5б., 11б.,

Семинарларға, конференцияларға, фестивальдерге қатысу

№	Атауы	Күні	Платформа	Қатысушылар саны	Ұйымдастырушылар
1	Мамандар Алматы қаласына біліктілік арттыру курстарына Web-РАБИС бағдарламасы бойынша іс-сапарға барды. Программа Web-РАБИС бағдарламасы 5 модульден құрастырылған: «Жинақтау», «Каталогшы», «Іздеу және тапсырыс беру», «Кітап беру» және «Оқырмандарды тіркеу».	2024 ж. 22 – 26 сәуір		11	ҚРҰК
2	1. Астанаға іс сапар: Президенттік орталығына бару (бағдарламаға оқу залы мен кітапхананың кітап қоймасына бару кірді, ҚР Тұңғыш	19 сәуір		33 адам	ҚР Президенттік орталық,

	Президент мұражайы, дәрісхана, Қазақ әдебиетінің қайраткерлері- алашорданың Ж.Аймауытов, Б.Майлин, С.Сейфуллин мерейтойларына арналған «Ұраным, қорғаным сен, Алаш!» атты тарихи-танымдық кеші өтті). 2. Еуразиялық халықаралық кітап жәрменкесі «Eurasian Book Fair - 2024» «Фолиант» баспасы ұйымдастыруымен өткізілген іс-шараларға қатысты.				«Фолиант» баспасы
3	Қарағанды Қазтұтынуодағы университетінде «Қарағанды қаласының ОКЖ» КММ мамандарына біліктілігін арттыру «Маркетинг және БАҚ» тақырыбында курсы өткізілді, лекцияны э.ғ.к Игисина Ш.С. оқыды, семинарды оқу телевизиялық орталығының директоры Абдыкеева М.Ж. жүргізді.	24-31 мамыр	27 адам		Қарағанды Қазтұтынуодағы университеті
4	Жанабай А., Абильдина А. «Ойөріс» телеойын бағдарламасына белсенді қатысып, алғыс хаттар алды.	16 сәуір		2	Областық телестудиясы «Сауатқа»
5	Мектеп бағдарламасы аясында балаларды көркем әдебиет оқуға тарту бойынша «Менің сүйікті кітабым» «Шырақ тілдерді оқыту орталығы» КММ мен «Қарағанды қаласының мәдениет, тіл дамыту, дене тәрбиесі және спорт бөлімінде» ММ семинар-тренинг өткізілді. Семинар-тренинге «Қарағанды қаласының «Шырақ тілдерді оқыту орталығының» директоры Смыкова А.Д. қатысты, №6 орта мектебінің қазақ тілі мен әдебиет пәнінің мұғалімі Далабаева А.Б. және «Қарағанды қаласының «Шырақ» тілдерді оқыту орталығының» КММ мұғалімі Алламбергенова К. қатысты.			10	«Шырақ» тілдерді оқыту орталығы»
6	№116 және №56 филиалдар «Балалар кітапханасының жазғы тәжірбиесі» семинарға қатысты.	26-27 маусым		2	Приозерск

Балалар кітапханашыларының марапаттары туралы ақпарат

№	Қызметкердің Т.А.Ә.	Қызмет атауы	Ынталандырудың атауы
1	Е.П.Величко	«Қарағанды қаласының ОКЖ» КММ кітапханашы М.О.Әуезов атындағы кітапхана, кітапханашы ҚКБ	Кәсіподақтан мадақтама
2	А.Жанабай	«Қарағанды қаласының ОКЖ» КММ кітапханашы М.О.Әуезов атындағы кітапхана, кітапханашы ҚКБ	Кәсіподақтан алғыс хат

3	А.К.Абильдина	№1 ф кітапхана балаларға қызмет көрсету бағытында, оқу залының кітапханашы	Аманат партиясынан алғыс хат
4	А.С.Уткельбаева	№5ф кітапхана балаларға қызмет көрсету бағытында, оқу залының кітапханашы	Партиядан алғыс хат

X. КІТАПХАНА КАДРЛАРЫ

Біздің қаладағы ең ауқымды кітапханалық жүйе – бұл Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесі. Штат кестесіне сәйкес Қарағанды қаласының ОКЖ кітапхана –филиалдарының құрамы 129 бірлікті құрайды, оның ішінде 5-тен 13 бала. Статистикалық деректерді талдау 2024 жылы білім деңгейі бойынша кітапхана кадрларының құрамы қалай өзгергенін көрсетеді:

Білім беру мамандарының құрамы

	Жалпы кітапханашылар	жоғары	оның ішінде кітапханалық	арнайы орта	оның ішінде кітапхана
2022	11	10	3	1	
2023	13	11	3	2	2
2024	13	11	1	2	2

Бүгінгі таңда кітапханалық қызметті сапалы жүргізуге бейінді ЖОО-ның (филиалдың, басқа ЖОО-дағы кафедраның және т.б.) болуы және кітапханадағы кадрлық ахуал, сондай-ақ кейбір жағдайларда кітапханалық ЖОО-да оқитын кітапханашылардың саны әсер етеді. Жаңа жағдайларда қазіргі заманғы кітапхананың тиімділігін арттыру үшін ең үлкен резервтерді жасыратын ұйымдық ресурсқа айналған адами ресурс немесе адами әлеует болды. «Адам факторы» инвестициялардың нысаны ретінде қарастырыла бастады, мүмкін жабдықтан, технологиядан гөрі маңызды.

Еңбек өтілі бойынша мамандар құрамы

	Кітапханашылар барлығы	5 жылға дейін	5 жылдан 10 жылға дейін	10 жылдан 15 жылға дейін	15 жылдан жоғары
2022	11	2	1	2	6
2023	13	3	3	2	5
2024	13	5	1	2	5

Осы кесте бойынша 2024 жылы негізгі құрам 15 жылдан асады. Бұл кітапхана қызметкерлерінің жыл сайын қартаюын және білікті кадрларды, жас мамандардың кітапхана ісіне бармайтынын және кітапханаларға аз келетіндігін көрсетеді.

Мөлшерлеме бойынша қызметкерлер құрамы

	Кітапханашылар барлығы	0,75		0,5	
		барлығы	оның ішінде ауылда	барлығы	оның ішінде ауылда

2022	11	-	-	-	-
2023	13	-	-	-	-
2024	13	-	-	-	-

Жас бойынша мамандар құрамы

	Кітапханашылар барлығы	35 жасқа дейін	35-тен 50 жасқа дейін	50-ден 60 жасқа дейін	60 жастан жоғары
2022	11	1	5	5	4
2023	13	2	2	7	3
2024	13	-	6	3	4

Ең көп топ - 50-60 жас аралығындағы қызметкерлер. Ең аз топ – жастар. ОКЖ қызметкерлері: «жыл сайын жұмыс істейтін зейнеткерлер саны артып келетіндігін» атап өтеді - 20% - құрайды. Бүгінгі таңда кітапхана қызметкерлерінің орташа жасы 50 жасқа дейін - 26,5%. Біздің зерттеуіміз көрсеткендей, кітапханаларда негізінен 50-60 жас аралығындағы мамандар жұмыс істейді, олар 39,5%. 35 жасқа дейінгі жас мамандардың саны небәрі 14% құрайды. Алдағы 5 жылда кітапханалардан ең білікті қызметкерлерден құралған егде жастағы топ шекті жұмыс жасына жету себебінен кетеді.

Аттестация

ОКЖ	Қызметкерлер саны			
	Барлығы	аттестаттаудан өткен және атқаратын лауазымына сәйкес	аттестаттаудан өтпегені	Қайта аттестаттау
2024	13	3	-	-

Кітапхана қызметкерлерін көтермелеу

ТАЖ	Лауазымы, ОКЖ бөлімшесі	Сыйлық (оның ішінде дәрежесі)	Кім берді
А.С.Уткельбаева	№5 балаларға қызмет көрсету бойынша кітапхана филиалы кітапханашы	Алғыс хат	«Аманат» партиясы
А.К. Абильдина	№1 балаларға қызмет көрсету бойынша кітапхана филиалы кітапханашы	Алғыс хат	«Аманат» партиясы

КІТАПХАНАЛАРДЫҢ МАТЕРИАЛДЫҚ – ТЕХНИЧЕСКАЛЫҚ БАЗАСЫ

Кітапханалар саны	Ғимараттар		Типтік ғимарат		Жеке ғимарат	
	барлығы	ауылда	барлығы	ауылда	барлығы	ауылда
5	5					

Жөндеулер (күрделі немесе ағымдағы)

ОКЖ	кітапхана	Қандай жөндеу жұмыстары жүргізілді	Сомасы	Қаржыландыру көзі
-	-			

2024 жылы кітапханаларда жөндеулер болған жоқ.

Жөндеу қажеттіліктері

Ағымдағы	Күрделі	Апаттық ғимараттар
-	-	

Кітапханалар барлығы	Олардың ішінде мүгедектігі шектеулі адамдар үшін қол жетімді	Кітапханалар саны, бар:	
		Өрт дабылы	Күзет дабылы
5	2	5	5

Жаңа жиһаз сатып алу

ОКЖ	2024 ж алынған жиһаз (жиһаз атауын және санын көрсету)	Сомасы барлығы, мың теңге
ОҚК мен филиалдар	Газетница	614 880
	Кітапхана кафедрасы	476 000
	Орындықтар	1 680 000

Жиһазды жаңарту

Соңғы 10 жыл ішінде жиһаз жаңартылмаған кітапханалар саны	Соңғы 10 жылда жиһаз ішінара жаңартылған кітапханалар саны	Соңғы 10 жылда жиһаз айтарлықтай жаңартылған кітапханалар саны

-	5	5
---	---	---

Техникалық құралдарды сатып алу

ОКЖ	2024 жылы сатып алынған техникалық құралдар (техникалық құралдардың атауын және санын көрсету)	Сомасы барлығы, мың теңге
Филиалдар	телевизор	388,0

2025 жылға арналған «Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесі» КММ қызметін ұйымдастыру жөніндегі негізгі міндеттер

2025 жылы «Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесі» КММ басым мемлекеттік, өңірлік және қалалық бағдарламаларға сәйкес ақпараттық-кітапхана қызметін жүзеге асыратын болады:

- ✓ Қазақстан Республикасының Президентінің Қасым-Жомарт Тоқаевтің жолдауы, ҚР Президентінің сайлауалды бағдарламасы;
- ✓ Қарағанды қаласының жобалары мен бағдарламалары;
- ✓ «Аманат» партиясының бағдарламасы
- ✓ «Бір ел – бір кітап», «Библиотерапия», «Бірге оқимыз» жобасы, «QARAGANDA BOOK FEST» кітап фестивалі, «Алаш» айлығы, Абай, Букетов, Лермонтов, Пушкин, Гоголь оқулары аясында халықтың оқу белсенділігін арттыру.
- ✓ М. О. Әуезов атындағы орталық қалалық кітапханада жуынатын бөлмеге жөндеу жүргізу (бейімдеу), балаларға қызмет көрсету бойынша №11, №1 филиалдарға ағымдағы жөндеу жүргізу үшін смета дайындау, ОКЖ филиалдарының материалдық-техникалық базасын жақсарту;
- ✓ Кітапхананың электрондық ақпараттық ресурсын, web-RABIS республикалық кітапханалық бағдарламасын дамыту, өлкетану басылымдарын цифрландыру және оларға қол жеткізуді ұйымдастыру, жеке библиографиялық ресурстарды өзектендіру;
- ✓ Сұралған рейтингтер негізінде кітапхана қорларын жинақтауды ұйымдастыру құжаттар, баспалардың ассортиментін талдау;
- ✓ Ақпараттық технологияларды дамыту, компьютерлік және перифериялық жабдықтарды жаңғырту және жөндеу, ОКЖ ресми сайты жаңғырту, ОКЖ пайдаланушыларымен кері байланыс тетігін жетілдіру;
- ✓ «Өлкетану» өлкетану бөлімінің базасында өлкетану кездесулерін, зерттеулерді, квесттерді, өлкетану кітаптарын талқылауды бастау және ұйымдастыру (Сарыарқа, 2), 47 мерейтойлық кітапты жарнамалау және насихаттау.
- ✓ ОКЖ де жұмысшы кәсіптер жылы шеңберінде жұмысшы кәсіптерін танымал етуге бағытталған әлеуметтік желілерде бірқатар іс шаралар мен белсенділіктер ұйымдастыру;
- ✓ Қарағанды қаласы тұрғындарының мүдделерін ескере отырып, кітапханалардағы пайдаланушыларға клиентке бағдарланған ақпараттық-кітапханалық қызмет көрсету, мүмкіндігі шектеулі пайдаланушылар, балалар, жастар, қарттар мен көп балалы отбасылар үшін кітапханалық сервисті дамыту;
- ✓ Кітапханалардың құрылымын жетілдіру, білім беру және оқыту ойындары бар балалар мен жасөспірімдер үшін интерактивті аймақ құру;
- ✓ Facebook, Facebook, Zoom, Twitter, онлайн режимінде кітапханалардың қызметтерін дамыту және жетілдіру, Youtube-арна, Вконтакте, Instagram, Twitter, кітапхана подкасттарын құру;

- ✓ ОКЖ жұмысын Қарағанды қаласының барлық мекемелерімен және ұйымдарымен үйлестіру, жергілікті БАҚ-пен, баспалармен, блогерлермен белсенді ынтымақтастық, кітапхана қызметі туралы мақалалар дайындау;
- ✓ Ж. Б. Момышұлы көшесі, 28 мекен-жайында орналасқан үй-жайға жөндеу жүргізу бойынша бағдарлама әкімшісіне бюджеттік өтінім жасау үшін смета дайындау;
- ✓ Кітапханалар желісін кеңейту (21-ден 23-ке дейін ұлғайту), Б.Момышұлы көшесі, 28 мекенжайы бойынша және «Өлкетану» Сарыарқа, 2 өлкетану бөлімінің базасында 2 филиал ашу үшін нормативтік-регламенттеуші құжаттарды дайындау.
- ✓ «Қарағанды қаласының орталықтандырылған кітапхана жүйесі» КММ қызметкерлерінің кәсіби құзыреттілігін дамыту, «Жаңа мүмкіндіктер уақыты» конкурсын өткізу.
- ✓

Директор

Г.К.Ахметкаримова

Испол.:

К.Б.Курмашева

С.Е. Кейкина

А.Н. Тойбекова

Г.А. Канатбекова

А. Жанабай

А.К. Увалиева

П. Ортенхан

А.С. Қыстаубаева